

**T. C.
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK ANABİLİM DALI**

**TEKNİK TEKSTİLLERİN İÇ MİMARLIKTAKİ ÖNEMİ VE
OTEL St. REGİS İSTANBUL ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NIHAL SUIÇMEZ ALMIŞ

101117104

**Danışman Öğretim Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Hicran ÖZALP**

İstanbul, Şubat 2017

**T.C.
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK ANABİLİM DALI**

**TEKNİK TEKSTİLLERİN İÇ MİMARLIKTAKİ ÖNEMİ VE
OTEL St. REGİS İSTANBUL ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**NIHAL SUIÇMEZ ALMIŞ
101117104**

**Danışman Öğretim Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Hicran ÖZALP**

İstanbul, Şubat 2017

T.C. Maltepe Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

22.02.2017 tarihinde tezinin savunmasını yapan Nihal SUIÇMEZ ALMIŞ' a ait "Teknik Tekstillerin İç Mimarlıktaki Önemi ve Otel St. Regis İstanbul Örneği" başlıklı çalışma, Jürimiz Tarafından Fen Bilimleri İç Mimarlık Anabilim Dalı, İç Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programında Yüksek Lisans Tezi Olarak ~~Oy Birliği/Oy Çoğunluğu~~ Kabul Edilmiştir.

Yrd.Doç.Dr. Hicran ÖZALP
(Başkan)
(Danışman)

Prof..Dr. Ünal DEMİRARSLAN
(Üye)

Yrd. Doç.Dr. Sibel DEMİRARSLAN
(Üye)

ÖZET

TEKNİK TEKSTİLLERİN İÇ MİMARLIKTAKİ ÖNEMİ ve OTEL St. REGİS İSTANBUL ÖRNEĞİ, İÇ MİMARLIK ANABİLİM DALI

Teknik tekstil; estetik ve dekoratif karakteristiklerinden ziyade, öncelikle teknik performansları ve fonksiyonel özellikleri dikkate alınarak üretilen tekstil malzemesi ve ürünleridir.

“Mekân veya Yer, çeşitli yaklaşımlarla farklı ele alınmakla beraber geniş bir çerçeve ile 'insanı çevreden belli bir ölçüde ayıran ve içinde eylemlerini sürdürmesine elverişli olan boşluk' ve 'sınırları gözlemci (ler) tarafından algılanabilen uzay parçası' olarak tanımlanabilir. Mekân mimarlık, peyzaj mimarlığı, iç mimarlık mesleklerinin konusunu oluşturmakta ve aynı zamanda bir mimari ürünün vazgeçilmez tek niteliği, bir mimari ürünü var eden temel koşuldur. Mekân var olmadan mimari bir eserin varlığından da söz etmek mümkün olmayacaktır.”

Tezin Amacı

İç mimarlıkta kullanılan teknik tekstiller, uygulamaları ve mekana kattıkları katma değerler incelenmiştir.

Tezin Kapsamı

İç Mimarlık' ta kullanılan teknik tekstiller ve uygulamaları araştırılırken öncelikle tekstil kavramı açıklanmış, sonra tekstil tarihi ve teknik tekstil tarihi açıklanarak, mekan olgusu incelenmiş ve teknik tekstillerin iç mekanda kullanımları artı mekana kattıkları katma değer ve son olarak da otel tekstillerinde kullanılan teknik tekstiller örneklerle incelenmiştir.

Tez'in Araştırma Yöntemleri

Konu kapsamında ilk olarak İstanbul ve Bursa'daki devlet ve özel üniversitelerde kütüphane taraması yapılmış, daha sonra konuyla ilgili kitaplar araştırılıp alınmış, konuyla ilgili tezler taranmış, konuyla ilgili bilimsel bildirirler ve yayınlar bulunmuş ve son olarak da internet araştırılması yapılmıştır ve bulunan literatürlerin sonucu olarak araştırmaların taraması ve okunması yapılarak tez yazılmıştır.

[Şubat 2017, 112 sayfa]

Anahtar Kelimeler: Tekstil, teknik tekstil, iç mekân, otel.

ABSTRACT

IMPORTANCE OF TECHNICAL TEXTILE IN INTERIOR ARCHITECTURE and HOTEL ST. REGIS ISTANBUL CASE STUDY, INTERIOR DESIGN DEPARTMENT

Technical textile is textile material and products that are manufactured by considering technical performance and functional properties of the material rather than aesthetic and decorative characteristics.

“Space or Place has various definitions in different approaches. In general framework, space can be defined as a part of space perceived by the observer which emptiness and “borders” can separate the person from the environment at certain levels and is suitable for activities can. Space is under the scope of architecture, landscape architecture and interior architecture and additionally it is an inseparable part of architectural work. Space is the fundamental condition of an architectural work. If the space is not present, it is hard to talk about presence of architectural work.”

Aim of Thesis

Technical textiles, applications and added value to the space that are used in interior architecture are investigated.

Scope

When technical textile and applications that are used in interior architecture are investigated, textile concept is explained, then history of textile and technical textile are stated. Space concepts, using technical textiles in interior space and added value is analysed. Lastly, technical textiles that are used in hotel textiles are investigated with examples.

Research Methods

Under the scope of the thesis, literature search is made in libraries of public and private universities in İstanbul and Bursa, related thesis are reviewed, scientific publications are examined and internet search is performed. The related resources are scanned and after these resources are read, the thesis is written.

[February 2017, 112 page]

Keywords: Textile, technical textile, interior, hotel.

ÖNSÖZ

“Teknik Tekstillerin İç Mimarlıktaki Önemi ve Otel St. Regis İstanbul Örneği” isimli araştırma Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı’nda tez olarak hazırlanmıştır.

Bu çalışmam süresince öncelikle, tez konuyla ilgili aktardığı bilgiler ve yönlendirmeleri, manevi desteği ve gösterdiği sabrından dolayı saygıdeğer tez danışmanım, Yrd. Doç Dr. Hicran Özalp’a teşekkürlerimi sunarım.

Tez konuyla ilgili yardımlarından dolayı “Otel St. Regis İstanbul” Teknik Müdürü Sn. Cengiz Şeker’e, hayatım boyunca tüm kararlarımın arkasında durarak bugünlere ulaşabilmemde önemli rolü olan aileme ve bu süreç boyunca benden manevi desteğini esirgemeyen arkadaşlarıma teşekkür ederim.

(Nihal SUIÇMEZ ALMIŞ)

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLO LİSTESİ.....	ix
ŞEKİL LİSTESİ.....	x
1. GİRİŞ.....	1
2. TEKSTİL.....	2
2.1. Tekstil Üretimi Tarihçesi.....	2
2.2. İç Mekan Tekstilleri.....	5
3. TEKNİK TEKSTİL.....	9
3.1. Teknik Tekstil Tarihçesi.....	9
3.2. Teknik Tekstillerin Özellikleri.....	11
3.2.1. Mekaniksel özellikler.....	11
3.2.2. Değişirme özellikleri.....	12
3.2.3. İnsan sağlığı ile ilgili özellikler.....	13
3.2.4. Koruma özelliği.....	14
3.3. Yapı Teknik Tekstillerinin Sınıflandırılması.....	15
3.3.1. Kullanım Alanına Göre Yapı Teknik Tekstilleri.....	15
3.3.2. Üretim Teknolojilerine Göre Yapı Teknik Tekstilleri.....	19
4. NANO TEKSTİL.....	20
5. İÇ MEKAN DONATILARI.....	23
5.1. Mekan Kavramı.....	23
6. İÇ MEKANDA KULLANILAN TEKNİK TEKSTİLLER.....	26
6.1. İç Mekanlarda Malzeme Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller.....	30
6.2. Mobilyalarda Kullanılan Teknik Tekstiller.....	37

6.3. Perde Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller	45
6.4. Halı Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller.....	52
6.5. Yatak ve Yatak Tamamlayıcı Malzemeler Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller.....	55
7. OTELERDE KULLANILAN TEKNİK TEKSTİLLER	60
7.1. Otel Kavramı ve Sınıflandırılması	60
7.2. Otel Tarihiçesi	64
8. OTEL St. REGİS İSTANBUL'un ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN TEKNİK TEKSTİL KULLANIM ANALİZİ	67
8.1. Otel St. Regis İstanbul.....	67
8.1.1. Otel St. Regis İstanbul Suit ve Odalar.....	71
8.1.2. Bentley Suite	71
8.1.3. Spago Lounge.....	72
8.1.4. Regis Brasserie	74
8.1.5. İridium Spa	75
8.1.6. Astor Ballroom Balo Salonu	77
8.1.7. Lobi	77
8.2. Otel St. Regis İstanbul' un Teknik Tekstil Kullanım Analizi	79
8.2.1. Koltuk ve Sandalyelerde Kullanılan Döşemelik Kumaşlar.....	80
8.2.2. Deri Yatak Başlıkları, Duvar Kaplamaları ve Döşemelik	81
8.2.3. Perdeler.....	82
8.2.4. Halı	84
8.2.5. Duvar Kağıtları.....	85
8.2.6. Yatak Örtüsü ve Nevresimler	87
8.2.7. Masa Örtüleri.....	88
8.2.8. Havlu ve Bornozlar	89
8.3. Bölüm Değerlendirilmesi	90
9. SONUÇ	95

KAYNAKLAR	94
EKLER.....	99
EK-1A: Otel St. Regis İstanbul’da Kullanılan Döşemelik ve Perdelik Kumaşların Teknik Detayları.....	99
EK-1B: Otel St. Regis İstanbul’da Kullanılan Deri Kumaşların Teknik Detayları.....	102
EK-1C: Otel St. Regis İstanbul’da Kullanılan Halı Teknik Detayları	104
EK-1D: Otel St. Regis İstanbul’da Kullanılan Tekstil Tabanlı Duvar Kağıtları Teknik Detayları.....	105
ÖZGEÇMİŞ	112

TABLO LİSTESİ

Tablo 2.1. Tekstille ilgili önemli tarihsel olaylar	3
Tablo 3.1. Teknik Tekstillerin Kronolojik Sıralaması	10

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1.	Kayseri Sümerbank Bez Fabrikası.....	4
Şekil 2.2.	Bursa Sümerbank Merinos Yünlü Sanayi Dokuma Fabrikası	4
Şekil 2.3.	İç Mekan Tekstilleri.....	6
Şekil 6.1.	İç Mekanda Kullanılan Tekstil Örnekleri	27
Şekil 6.2.	Ses Panellerinin Scrunch (çatırtı), Swoop (atılğan), Diffuser (dağıtıcı) ve Swell (kabartı) Olmak Üzere Dört Çeşidi	30
Şekil 6.3.	Ses Panellerinin Scrunch (çatırtı), Swoop (atılğan), Diffuser (dağıtıcı) ve Swell (kabartı) Olmak Üzere Dört Çeşidi	31
Şekil 6.4.	Teknik Tekstillerden Üretilen Ses Yalıtım Paneline Örnek	32
Şekil 6.5.	Design Takes On Risk” Sergisinde Yer Alan “Swell Ses Dalgası Paneli	33
Şekil 6.6.	Amerika’da KVA Tasarım Ekibi Tarafından 2003 Yılında Tasarlanan Enerji Duvarı	34
Şekil 6.7.	Güç Tutuşur Astara Bir Örnek.....	34
Şekil 6.8.	Isı Yalıtım Malzemesi Olarak Kullanılan Teknik Tekstil	35
Şekil 6.9.	Isı Yalıtım Malzemesinde Kullanılan Teknik Tekstil.....	36
Şekil 6.10.	Köpük Malzemeye Elastik Özellik Kazandıran Teknik Tekstil	36
Şekil 6.11.	Carbon Tower, Peter Testa Architect	37
Şekil 6.12.	“Knotted Chair”(Düğümlü Sandalye) Adıyla 1996 Yılında Üretilmiştir.....	38
Şekil 6.13.	“Lace Table”(Dantel Masa) adıyla 1997 Yılında Üretilmiştir.....	39
Şekil 6.14.	Bu Sandalye 2010 Tekstilleri ve Yeni Teknolojiler Sergisinde Yer Almıştır	40
Şekil 6.15.	Schoeller’in Özel Kumaşlarının Kullanıldığı Bu Sandalye “Best of Neocon Gold Award 2005”	40
Şekil 6.16.	Vücudun Aldığı Pozisyona Göre Kendini Ayarlayan Mekanizmaya Sahiptir.....	41
Şekil 6.17.	Kendi Kendini Temizleyen Koltuk.....	42

Şekil 6.18.	Cemal Reşit Rey Salonu Koltuk Döşemesi Örneği	43
Şekil 6.19.	Sıcaklığa Göre Renk Değiştiren Kumaşa Örnek	44
Şekil 6.20.	Leke Tutmayan Kendi Kendini Temizleyen Perdeye Örnek	46
Şekil 6.21.	Kendi Kendini Temizleyen Perde Örneği.....	47
Şekil 6.22.	Güneşten Koruma Uygulama Örnekleri	48
Şekil 6.23.	Sivrisinek Barındırmayan Perde Örneği	48
Şekil 6.24.	Isı Üreten Kışlık Perde Örneği.....	49
Şekil 6.25.	Teknik Tekstilden Yapılan Japon Panel Perdeye Örnek	50
Şekil 6.26.	Ses Geçirmeyen Yarı Saydam Perde Örneği	51
Şekil 6.27.	Akustik Ses Yalıtımı Sağlayan Perde Örneği	52
Şekil 6.28.	Akustik Ses İletimini Sağlayan Yer Halı Döşemesi Örneği	53
Şekil 6.29.	Stres Azaltan Halı Örneği	53
Şekil 6.30.	Antibakteriyel Halı Örneği	54
Şekil 6.31.	Leke Tutmayan Halı Örneği	55
Şekil 6.32.	Yanmayan Uyku Setlerine Örnek	56
Şekil 6.33.	Stres Azaltan Yatağa Örnek.....	56
Şekil 6.34.	Stres Azaltan Yorgan Örneği	60
Şekil 6.35.	Stres Azaltan Yastık Örneği	57
Şekil 6.36.	Yatağın Isısını Koruyan Yatak Pedleri	57
Şekil 6.37.	Yatak Isısını Koruyan Yatak Pedlerine Başka Bir Örnek	58
Şekil 6.38.	Antibakteriyel Teknik Tekstillerden Üretilen Uyku Seti Örneği.....	58
Şekil 6.39.	Kurşun Geçirmez Kaputone Yorgan.....	59
Şekil 8.1.	St. Regis İstanbul	67
Şekil 8.2.	St. Regis İstanbul, Oda	69
Şekil 8.3.	St. Regis İstanbul, Suit Oda	69
Şekil 8.4.	St. Regis İstanbul, Suit Oda	70
Şekil 8.5.	St. Regis İstanbul, Suit Oda Banyo.....	70
Şekil 8.6.	St. Regis İstanbul, Bentley Suite	71
Şekil 8.7.	St. Regis İstanbul, Bentley Suite Banyo	72
Şekil 8.8.	St. Regis İstanbul, Spago Lounge	73
Şekil 8.9.	St. Regis İstanbul, Spago Lounge	73
Şekil 8.10.	St. Regis İstanbul, Regis Brasserie	74

Şekil 8.11.	St. Regis İstanbul, Regis Brasserie	74
Şekil 8.12.	St. Regis İstanbul, İridium Spa	75
Şekil 8.13.	St. Regis İstanbul, İridium Spa	76
Şekil 8.14.	St. Regis İstanbul, İridium Spa	76
Şekil 8.15.	St. Regis İstanbul, Astor Ballroom Balo Salonu	77
Şekil 8.16.	St. Regis İstanbul, Dinlenme Alanı	78
Şekil 8.17.	St. Regis İstanbul, Lobi.....	79
Şekil 8.18.	St. Regis İstanbul, Döşemelik Kumaş	80
Şekil 8.19.	St. Regis İstanbul, Döşemelik Kumaş	80
Şekil 8.20.	St. Regis İstanbul, Deri Kumaş.....	81
Şekil 8.21.	St. Regis İstanbul, Deri Kumaş.....	82
Şekil 8.22.	St. Regis İstanbul, Perde	83
Şekil 8.23.	St. Regis İstanbul, Perde	83
Şekil 8.24.	St. Regis İstanbul, Halı	84
Şekil 8.25.	St. Regis İstanbul, Halı	85
Şekil 8.26.	St. Regis İstanbul, Duvar Kağıdı	86
Şekil 8.27.	St. Regis İstanbul, Duvar Kağıdı	86
Şekil 8.28.	St. Regis İstanbul, Yatak ve Örtüsü ve Nevresim.....	87
Şekil 8.29.	St. Regis İstanbul, Yatak ve Örtüsü ve Nevresim.....	87
Şekil 8.30.	St. Regis İstanbul, Masa Örtüsü.....	88
Şekil 8.31.	St. Regis İstanbul, Masa Örtüsü.....	88
Şekil 8.32.	St. Regis İstanbul, Havlu ve Bornoz.....	89
Şekil 8.33.	St. Regis İstanbul, Havlu ve Bornoz.....	90

1. GİRİŞ

“The Textile Institute” tarafından yayınlanan “Textile Terms and Definitions” adlı yayında teknik tekstiller, estetik veya dekoratif özelliklerinden ziyade, esasen sahip oldukları teknik ve performans özellikleri için üretilen tekstil malzemeleri ve ürünleri olarak tanımlanmaktadır.

Bu çalışmanın amacı; iç mimarlıkta teknik tekstillerin önemi, uygulamaları ve mekana kattıkları katma değerler incelenmiştir.

“Tekstil denildiği zaman genelde ya kumaş ya da giysiler gibi konvansiyonel (geleneksel) tekstiller anlaşılmaktadır. Fakat günümüzde tekstil çok çeşitli ve birbirinden farklı alanlarda kullanılmaktadır. Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler tekstilin de kendi içerisinde gelişmesine sebep olmuştur. Tekstilin temel fonksiyonu olan örtünme ve dış etkenlerden korunmanın dışında günümüzde gelişmiş ülkelerde tedavi amaçlı yara iyileştiren, kullanan hakkında bilgi veren, su geçirmeyip nefes alabilen, anti bakteriyel, kimyasal ve biyolojik savaştan koruyan, depreme betondan daha dayanıklı binalar vb.. fonksiyonlara sahip sağlık, güvenlik ve enformasyon alanlarında geniş olarak kullanılacak tekstiller istenmekte ve üretilmek için Ar-Ge çalışmaları yapılmaktadır. Teknolojinin takibi ve yeni rekabet edebilir ürünlerin yapılabilmesi için bu ileri teknolojilerin takibi önem taşımaktadır.”[1]

Çalışmanın ilk bölümünde; tekstil artı teknik tekstil ve gelişimi, ikinci bölümde iç mekan elemanları ve iç mekanda kullanılan teknik tekstiller ve uygulamaları incelenmiştir. Son bölümde ise otellerde kullanılan teknik tekstil uygulamaları incelenmiş ve örneklendirilmiştir.

Teknik tekstillerin iç mekanlarda kullanımı kapsamında hazırlanmış olduğum tezde, teknik tekstillerin iç mekanda kullanımı, avantajları ve tasarıma kattığı katkılar incelenmiştir.

2. TEKSTİL

“Tekstil kelimesi Latince ‘texus- doku’ kelimesinden türetilmiştir. Aslında batı dillerinden gelen tekstil kelimesi, sadece "kumaş" anlamına gelmektedir.

Tekstil, insanoğlunun kendini soğuktan, sıcaktan ve diğer doğa olaylarından koruma gereksinimi ile birlikte doğmuş, varoluşunun ilk günlerinden başlayarak güncelliğini korumuştur. İnsanlar yüzyıllardır, günlük yaşamlarının hemen hemen her alanında tekstil ürünlerini kullanmaktadırlar. Günümüzde tekstil ürünleri, giysiden ev tekstiline her yerde kullanılmaktadır.”[2]

Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler tekstilin de kendi içerisinde gelişmesine sebep olmuştur. Yapısı itibariyle tekstil sektörü elyaftan başlayarak iplik, dokuma, örme, boya-baskı ve terbiye işlemlerini kapsar. Yapılan işin niteliği itibariyle tekstil sektörü sermayesi, çeşit ve kullanım olarak yoğun bir sektördür.

2.1. Tekstil Üretimi Tarihi

Anadolu’da ilk olarak kumaş üretimine keten ile başlanmıştır. Daha sonrasında sırasıyla yün, pamuk ve ipekli kumaşlar yaygınlaşmıştır. “Dokunmuş kumaşların MÖ 6500 yılında kullanıldığına dair Diyarbakır ilimizin Ergani ilçesi Hilar Köyü sınırlarındaki mağara evlerinde kalıntılar bulunmuştur. Anadolu’nun dışında Kıbrıs, Girit adaları ve Yunanistan’da da dokuma ile ilgili buluntular bulunmuştur.

Bugün bildiğimiz dokuma formundan hiçbiri farklı olamayan ilk kumaşların, hasır örme tekniğinden esinlenerek ortaya çıktığı da iddia edilmektedir. İlk dokuma tekniğinin gelişim göstererek dokuma tezgahı haline gelmesi bu alanda yapılmış en büyük yenilik olan Leonardo da Vinci’nin icadı (1490), mekiğin kullanılmasıyla gelmiştir.

MÖ. 2000 yıllarında bulunan tabletlerden Anadolu’da büyük boyutlu bir kumaş ticareti yaşandığı öğrenilmektedir. Ele geçirilen bu tabletlerde dokumanın nasıl yapıldığı, kumaşların isimleri ve kaliteleri ile ilgili bilgiler de öğrenilmektedir. Bu elde edilen bilgilerden MÖ. 2000 yıllarında Anadolu’da ve ona yakın bölgelerde dokumacılığın bir sanayi haline geldiği anlaşılmaktadır.”[3]

Tablo 2.1. Tekstille ilgili önemli tarihsel olaylar

1725 yılı	İlk otomatik ağızlık açma makinası yapılmıştır.
1728 yılı	Falcon delikli kartonla zincir makinası yapmıştır.
1733 yılı	Kay mekiğe tekerlek takıp basit bir mekanizma yardımıyla fırlatılmasını sağlamıştır.
1735 yılı	Jakar makinesi yapılmıştır.
1769 yılı	Vargel Tezgahı yapılmıştır.
1779 yılı	Crompton çıkırcık makinesini üretmiştir.
1785 yılı	İlk dokuma tezgahı üretilmiştir.
1790 yılı	Tezgah mekanik hale getirilmiştir.
1796 yılı	Miller tarafından kısa atkı yapabilen tezgah üretilmiştir.
1822 yılı	Dokuma makinesi
1894 yılı	Otomatik Bobin Değişirme Sistemi yapılmıştır.
1898 yılı	Kancalarla ilk atkının atılabilme patenti alınmıştır.
1925 yılı	Gabler sistemi bulunmuştur.
1930 yılı	Dewas sistemi bulunmuştur.
1914 yılı	Hava jeti ile atkı yapılabileceği düşünülmüştür.
1980 yılı	Hava jeti ile atkı yapılmıştır.
1990 yılı	Nano tekstiller üzerine çalışmalar başlamıştır.

“Anadolu’daki tekstil üretimi Selçuklu dönemine kadar uzanır. Bu dönemlerde Avrupa’ya ulaşan Türk kumaşları büyük beğeni toplardı. Cumhuriyet dönemiyle, 1933’lü yıllarda ülkede ilk kurulan endüstri dalı tekstil olur ve önce kamu daha sonra da özel sektör firmaları iplik, dokuma ve terbiye işletmeleri kurarlar.

Kayseri’de kurulan ilk Sümerbank fabrikası ile modern anlamda tekstil sektörünün ilk temelleri atılmıştır.

Şekil 2.1. Kayseri Sümerbank Bez Fabrikası[4]

İlk zamanlarda iplik ve bez ithalatı yapan Türkiye, pamuk üretiminden iplik üretimine geçerek katma değerli ürünler üretmeye başlamıştır. Geniş bir ürün yelpazesi olan ve çok sayıda fabrikayı bünyesinde barındıran Sümerbank, eğitim ve araştırma merkezine gereksinim duymuş, bu amaçla 1972'de Bursa'da Tekstil Araştırma ve Eğitim Merkezi (TEAM) kurulmuştur.

Şekil 2.2. Bursa Sümerbank Merinos Yünlü Sanayi Dokuma Fabrikası[5]

1970'li yıllardan sonra Sümerbank hantallaşır, gerekli esneklik ve teknolojik yeniliklere uyum sağlayamaz ve günün pazar koşullarına ayak uyduramaz hale gelmiştir.

1980'li yıllara gelindiğinde, MKE'nin ürettiği yerli dokuma tezgahları öncelikle kamu işletmelerinin gözüne çarpar. Ancak, daha sonraki yıllarda yapılan kullanılmış makine ithalatı, bu dokuma tezgahlarının üretiminin sonunu getirir.

Bugün büyük bir tekstil endüstrisi olan Türkiye, üretim makineleri ve tekstil endüstrisinde kullanılan kimyasal maddeler açısından büyük ölçüde dışa bağımlı durumdadır.”[6]

2.2. İç Mekan Tekstilleri

“İç mekan tekstili kavramından önce “mefruşat” sözcüğünü gözden geçirmek gerekir. ”Mefruşat” sözcüğü Türkçe olmayıp, Osmanlıca–Türkçe sözlükte “Mefruş” döşenmiş, döşeli anlamına gelen Arapça’dan geçmiş bir sıfat olarak ifade edilmektedir. “Mefruşat”; döşemelik eşya, döşeme, döşengi, “Mefruşat-ı Beytiye” ise ev eşyası olarak tanımlanmaktadır.”[7]

“İç mekan tekstilinde; ürün çeşidinin döşemelik ve perdelik kumaşla sınırlı olduğu yıllarda mefruşat sözcüğü işlev görmekteydi. Fakat nevresim, masa örtüsü ya da hazır perde gibi ürünlerin pazara girmesi ve sektörün gelişimiyle sözcüğün anlamı gittikçe daralmıştır. İç mekan tekstili; döşemeliğinden perdeliğine, havlusundan nevresimine birçok alt grubu bünyesinde barındırmaktadır. Fakat bazı kaynaklarda perde, koltuk döşeme kumaşları, halı ve duvar kaplama ürünleri mefruşat ya da iç mekân tekstilleri altında değerlendirilirken; çarşaf, battaniye, masa örtüsü gibi ürünler, evsel amaçlı ürünler kapsamında değerlendirilmektedir.”[8]

İlk iç mekan tekstillerinde; izolasyon, korunma gibi amaçlardan doğan işlevsellik ön plandadır. Çeşitli uygarlıklara bağlı olarak da farklı yaşam biçimleri, farklı yaşam alanlarını ve farklı iç mekan tekstillerinin kullanımını gündeme getirmiştir. Kültürel dönemler üretim ilişkilerinin değişmesine ve dolayısıyla yaşam biçiminin değişimine neden olmuştur. Neolitik dönemin ardından, endüstri devrimi ile başlayan süreç, bugün insanlığı bilişim dönemine getirmiştir. Henüz sonuçlarını net olarak koyamadığımız bu süreç, değişen yaşam biçimi ile yaşadığımız mekânı ve dolaylı olarak da iç mekan tekstillerini etkileyecektir. Mekân da onu belirleyen faktörlere bağlı olarak değişiklik gösterecektir.

Yaşamımızın bir parçası olan tekstiller, giysilerimiz dışında mekânlarımızda da birçok işlevi yerine getirmektedirler. Temizlik, ısınma, korunma ve estetik kaygılarımız giysilerimiz için önemli olduğu kadar ev tekstilleri için de geçerlidir. Bu açıdan bakıldığında iç mekan tekstilleri yaşamımızı birinci derece etkilediği için büyük bir öneme sahiptir. Nasıl ki giyim günümüzde artık örtünmeden çok daha fazla şey ifade ediyorsa iç mekan tekstilleri de, artık temel fizyolojik gereksinimlerden çok daha fazla şey ifade etmektedir.

Şekil 2.3. İç Mekan Tekstilleri[9]

“İç mekanlarda kullanılan tekstil ürünlerini sınıflandırırsak,

- Portatif tekstil ürünleri,
- Pencere tekstil ürünleri,
- Yatak odası tekstil ürünleri,
- Banyo tekstil ürünleri,
- Mutfak tekstil ürünleri, olmak üzere beşe ayrılır.”[10]

“Türkiye’de ”Ev Tekstili” sözcüğünün kullanımı 90’lı yıllardan itibaren yaygınlaşmış; hemen ardından da iç mekân tekstilleri kavramı ortaya atılmıştır. Bunda sektörün gelişmesinin ve diğer sektörlerin talep ettiği tekstillerin rolü büyük olmuştur. İç mekân tekstilleri konusundaki düşünceler Avrupa ‘da mobilyanın seri üretimiyle 1960’lı yıllarda sorgulanmaya başlamıştır. Mobilyanın artık; modüler bir basitlikte üretilmesi işlevselliğinin önem kazanmasına, mekânlardaki rolünün zayıflamasına neden olmuş ve onunla birlikte kullanılan tekstiller önem kazanmıştır. Örneğin; endüstride nitelikli tasarımın geliştirilmesiyle ilgili İrlanda Hükümeti tarafından kurulan Kilkenny Tasarım Atölyesi’nin çalışmaları bu konuda ilginç örnek oluşturmaktadır. Kilkenny Tasarım Atölyeleri (KDW) ülkede tasarım standartlarını geliştirmek için onun stratejisinin bir parçası olarak İrlanda İhracat Kurulu tarafından 1963 yılında kurulmuştur. Atölyelerin birincil amacı İrlandalı sanayi ile birlikte prototip üretmek olmuştur. Başlangıçta beş bölümden (seramik, dokuma, tekstil baskı, ahşap, gümüş ve metal işleri), KDW devlet destekli tasarım atölyelerine ilk örnek olmuştur ve daha sonra başka bir yerde kullanılan bir şablon sağlamıştır.

İç mekân tekstillerinin önemi toplu yaşam alanlarının teknolojik ve ekonomik gelişime paralel çağdaş standartları yakalamasıyla gerçekleşecektir. Özellikle Avrupa Birliği’ne giriş her alanda olduğu gibi tekstil üretim ve kullanımında da belirli standartların olmasına neden olacaktır. İç mekân tekstilleri, güç tutuşurluk, kir tutmazlık, mukavemet vs. gibi kriterlerin yanında teknolojiye bağlı olarak daha birçok performans özelliği de kazanarak diğer tekstil üretiminden daha belirgin bir şekilde ayrılacaktır.”[10]

“İç mekan tekstilinin gelişimi ürün açısından geçirdiği evrelerin veya değişen şartlara göre farklı ürünlerin birbirinin yerini alması açısından değerlendirileceği gibi tasarım açısından da değerlendirilebilir. İç mekan tekstili adı altında saydığımız ürünler kuşkusuz sadece günümüze ait değildir. Daha önceleri de yatak örtüleri, perdeler veya koltuk kumaşları üretilmekteydi. El işçiliğine dayanan bu ürünlerde hem tekstil tekniği hem malzeme hem de tasarım açısından birçok süreç yaşanmıştır. Tasarım bazen kullanılan malzemenin verdiği olanaklar sayesinde, bazen tekniğin getirdiği görünüşle şekillenmiştir. Seri üretimde ise makine sürekli olarak el işçiliğini taklit ederek kendini geliştirmeye çalışmıştır. Bugün tekstil sanatçılarının yeni estetik tatlar ve teknikler arayışında gelenekten faydalanmaya çalışmaları bu açıdan önemlidir. Bu yüzden endüstri toplumları durmayan makineleri için, hala geleneksel üretim yapan toplumların tekstil sanatında ve onun simgesel anlatımından yararlanmaya çalışmakta ve bu yüzden zaman zaman etnik, egzotik, öğeler öne çıkmaktadır.

İç mekân tekstillerine yaptığı katkılardan dolayı, iç mekân tekstillerinin duayeni sayılan J. Lenor Larsen bu alandaki birçok denemenin de sahibidir. Larsen; 1971’de Almanya’daki bir kongrede iç mekânın önemi üzerine şunları söylemektedir.

Kentsel yaşam temposu arttıkça ve daha yorucu hale geldikçe, kişisel, güvenli bölgemize çekilme ihtiyacı ve özel mekânlar yaratma duygusu ile oturma mekânları giderek küçülüp, basitleşmektedir ve ironik bir şekilde de kişiselliğini yitirebilmektedir. Yoğun inşaat sektörü öylesine aktif ve standart hale gelmektedir ki; yuva diyebileceğimiz evimizi, bunların arasından bir kapı numarasıyla bulmaktayız. Bu arada iç mekânın önemi geometrik olarak artmaktadır.”[10] Çünkü insanlar yaşam alanlarında artık ergonomi ve rahatlık istemektedirler. Bundan dolayıdır ki kişiler için artık iç mekan tekstil ürünlerinin kişiselleştirilmesi mümkün olmaktadır. Kişiler yaşam alanlarını herkesinkinden farklı tutarak bunun rahat ve ergonomik olmasına dikkat etmektedirler.

3. TEKNİK TEKSTİL

“Teknik tekstil terimi 1980'li yıllarda görünüş ve estetik karakteristiklerinden ziyade teknik özellikleri ve performansları için geliştirilen ve çeşitliliği her geçen gün artan ürünler ve üretim tekniklerini tarif etmek üzere ortaya konmuş bir terimdir. Zira, bu hızla büyüyen sahanın zenginliğini, kompleksliğini ifade etmekte endüstriyel tekstil terimi yetersiz kalınca, onun yerine teknik tekstil terimi geçmiştir. Ancak ABD'de halen endüstriyel tekstiller terimi geniş ölçüde kullanılmaktadır.

Teknik tekstil deyince estetik ve dekoratif özelliklerinden ziyade, öncelikle teknik performansları ve fonksiyonel özellikleri için üretilen tekstil malzemeleri ve ürünleri anlaşılmaktadır. Özel olarak tasarlanan, herhangi bir üründe veya proses dahilinde veya yalnız başına belirli bir özelliği yerine getirmek amacıyla kullanılan malzemelere teknik tekstil denilmektedir.

Teknik tekstiller pahalı, katma değeri yüksek ürünlerdir. Kimyasallara, hava şartlarına, mikro organizmalara dayanıklı, yüksek mukavemet, yanmazlık gibi üstün performans özelliklerine sahip ürünlerdir. Bu ürünler tekstil dışındaki alanlarda da kullanılırlar; ancak alıcı bizzat teknik tekstil ürününü kullanmaz, herhangi bir başka malzemenin parçası olarak, o malzemenin üretiminde kullanılır.”[11]

3.1. Teknik Tekstil Tarihçesi

“Teknik tekstiller günümüzde önemli ölçüde dikkat çekmesine rağmen, liflerin, ipliklerin ve kumaşların giysilik ve döşemelik dışındaki uygulamalar için kullanılmaları yeni bir olay değildir. Teknik tekstiller de geleneksel tekstiller gibi M.Ö. 600 yılında bulunmuştur. Pamuk, keten ve jüt gibi doğal lifler yüzyıllardan beri (ve halen) tentelik ve muşambalardan halatlara, yelken bezine ve çuvallara kadar değişen alanlarda kullanılmıştır. Teknik tekstillerin üretiminin başlangıcı olarak

gemiler için yelken bezlerinin üretilmesi kabul edilmektedir. 1939 yılında ilk sentetik lifin kullanılmasından sonra, teknik tekstillerin üretiminde ve uygulama alanlarında büyük çapta artma olmuştur. Özellikle dayanıklılığı ve performansı yüksek sentetik elyafların kullanıma elverişliliği ile teknik tekstil pazarı zenginleşmiş ve bu elyafların teknik tekstillerin üretiminde kullanılan toplam elyafların içindeki oranı % 30'a ulaşmıştır.

Dokuma kumaşların ve ağların Romalılar döneminde ve öncesinde yol yapımında bataklık alanların stabilizasyonu için kullanıldığına dair kanıtlar bulunmaktadır. Bunlar günümüzde jeotekstil ve jeozgara olarak adlandırılan ürünlerin ilk örnekleri arasındadır. Ayrıca teknik tekstillerin kullanımına 18. yüzyılın sonunda balonların yapımında, 19. yüzyılda ilk arabaların tavan kısmında ve 20. yüzyılın başında uçakların kanatlarında rastlanmaktadır. Hafif fakat aynı zamanda mukavemetli oluşu nedeniyle ilk uçakların kanatları kumaştan imal edilmiştir.

Teknik tekstiller alanındaki en büyük atılım 20. yüzyılda sentetik liflerin keşfiyle olmuştur. İlk sentetik lif olan poliamid 1939 yılında keşfedilmiştir. 1950'li ve 1960'lı yıllarda üretimine başlanan yüksek performanslı lifler, hem doğal liflerin kısmen yerini almış, hem de yeni kullanım alanları yaratmıştır.

Tablo 3.1. Teknik Tekstillerin Kronolojik Sıralaması

18.yy sonu	Balon yapımında teknik tekstiller kullanılmıştır. Bu kullanılan teknik tekstillerin özelliği mukavemetinin yüksek olmasıdır.
19.yy sonu	Araba tavanlarında teknik tekstil kullanılmıştır.
20.yy'da	Sentetik lif icat edilmiştir.
1939	İlk sentetik lif kullanılmıştır.
1950-1960	Yüksek performanslı lifler bulunmuştur.
1990	Nano tekstillerin üretimine başlanması

Son yıllarda üretilen yüksek performanslı teknik tekstil ürünlerinin çoğunluğu, askeriye ve uzay sanayinin hafiflik, güç tutuşurluk, su iticilik, yüksek mukavemet vb. özelliklere sahip ürünlere duydukları ihtiyaçlar ve bu doğrultuda yapılan Ar-Ge çalışmaları sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu ürünlere yönelik teknolojiler, Ar-Ge sürecini tamamladıktan sonra sivil sektörde de uygulanarak, kullanımları yaygınlaşmakta ve böylece tekstil sanayii desteklenmektedir.”[12]

3.2. Teknik Tekstillerin Özellikleri

“Teknik tekstil, üreticileri ile kullanıcılar arasındaki iletişim ancak malzemeden beklenen özelliklerin belirlenmesi ile sağlanabilir. Kullanıcı, ihtiyacı olan özelliği belirtir, üretici ise bu özelliği sağlayacak malzeme ve üretim teknolojisini tespit ederek malzemeyi üretir. Bu açıdan bakıldığında teknik tekstillerden beklenen özellikleri dört ana grupta toplamak mümkündür.

- 1) Mekaniksel
- 2) Değişirme
- 3) İnsan sağlığı
- 4) Koruma”[13]

3.2.1. Mekaniksel özellikler

“Malzemelerin mekanik yükler altındaki davranışlarına “Mekanik özellikler” adı verilir. Mekanik özellikler esas olarak atomlar arası bağ kuvvetlerinden kaynaklanır. Ancak bunun yanında malzemenin iç yapısının (Mikroyapı) da etkisi vardır. Bu sayede iç yapıyı değiştirerek aynı malzemede farklı mekanik özellikler elde etmek mümkün hale gelir.

Mekaniksel özellikler üç başlık altında toplanır:

1-Mukavemet: Mukavemet, yük etkisi altındaki cisimlerin gerilme ve şekil değiştirme durumlarının iç davranışlarının incelendiği uygulamalı mekaniğin bir dalıdır. Emniyet kemeri, hava yastığı, balistik yelek gibi ürünlerde kullanılan teknik tekstillerin gerilmeye, çarpmaya karşı güçlü olması gerekmektedir.

2-Takviyelendirme: Teknik tekstilleri daha güçlü hale getirerek bu malzemelerin uygulanacak kuvvete karşı sağlamlaşmalarını sağlamaktadır. Helikopter pervaneleri, kayak, uçak kanadı gibi malzemelerde kullanılır.

3-Elastikiyet: Otomotiv sanayinden paketleme sanayine kadar geniş bir yelpazede kullanım alanı bulunmasını elastikiyet (esneklik) sağlar. Teknik tekstillerin içerisinde kullanılan çapraz bağlar sayesinde malzemelere elastikiyet özelliği kazandırır.”[14]

3.2.2. Değişirme özellikleri

“Teknik tekstiller gözenekli malzemeler olmaları, nedeniyle belirli büyüklükteki partüküllerin geçmesine izin vermesi, daha büyük partüküllerin geçişini engellemesi, ısı ve elektrik iletim ve yalıtımı gibi özellikleri sayesinde bir malzemenin durumunda değişiklik yapabilme özelliğine sahiptirler. Değişirme özellikleri beş başlık altında toplanabilir:

1-Filtrasyon: Tekstil yüzeyleri yapılarında gözenekler olması nedeniyle filtre amaçlı kullanılabilir. Bu tip filtreler, katı-gaz, katı-sıvı ve sıvı-sıvı ayırımında kullanılan filtrelerdir. Kompleks ve kalın yapılarının getirdiği avantajlar nedeniyle dokuma ve dokusuz filtre kumaş kullanımı oldukça yaygındır.

2-İzolasyon ve İletkenlik: Uygun lif ve doku yapısı ile elektrik iletimi ve yalıtımı, ısı ve ses yalıtımı sağlanabilir.

3-Drenaj: Yoğun ve yüksek gözenekli tekstil yüzeyleriyle ortamdan yüksek miktarlarda su transfer edilerek (dokuya dik veya paralel olmak üzere iki yönde) toprağın su ile birlikte gitmesi engellenebilmekte ve yapının stabil kalması sağlanmaktadır. Bu özellik filtrasyon ve erozyon kontrolünde önemli bir faktördür.

4-Su Geçirmezlik: Spor malzemeler, ayakkabılar için gerekli su geçirmezlik özelliği teknik tekstiller ile sağlanabilir. Teknik tekstillerin içerisindeki porozitenin kapatılarak su geçirme özelliği kaybettirilir ve bu şekilde spor malzemelerde çoğunlukla bu özellikten dolayı teknik tekstiller kullanılır.

5-Emicilik(sıvı): “Tıp, ambalaj, hijyen gibi alanlarda istenen bir özelliktir. Bu özellik tekstil yüzeyinin kalınlığına, lif inceliğine, gözenekliliğine ve özellikle de hidrofil veya hidrofob özelliğine bağlıdır.

3.2.3. İnsan sağlığı ile ilgili özellikler

Tekstil malzemeleri, mikro organizmalara karşı korunma, protez, ameliyat malzemeleri, dokulara uyumlu parçalar veya biyolojik olarak vücutta çözünebilen malzemeler olarak insan sağlığı açısından önemli olan birçok alanda kullanılmaktadır. Teknik tekstillerden beklenen önemli özelliklerden biri anti-bakteriyel özelliktir. iç giyim, çorap ve ameliyat önlüğü, hasta yatak örtüleri gibi amaçlarla kullanılan tekstiller, anti-bakteriyel özelliği ile mikro organizmalara ve sonucunda oluşan pis kokulara karşı korunma sağlamaktadır. Ameliyat ipliği, protez, yapay doku gibi malzemelerde vücuda uyumluluk özelliği onun toksik olmaması ve istenmeyen tepkimeye girmemesi ile belirlenirken, biyolojik bozunması makro moleküllerinin mikro organizmalar tarafından parçalanması ile ilgilidir ki açığa çıkan ürünler zararlı olmamalıdır. Bu amaçla vücuda uyumlu ve biyolojik olarak bozunabilen tekstiller geliştirilmiştir.”[13]

3.2.4. Koruma özelliği

“Koruma işlemleri çok çeşitlilik göstermektedir. Kullanılan tekstil malzemesi ile kullananların ısı, mekaniksel, kimyasal, elektriksel ve radyasyon gibi etkilerden korunması sağlanabilir. Isıl koruma, liflerin ısı iletimi ve doku içindeki hava tabakası ile yakından ilgilidir. İlave katkılarla tekstil yüzeyinin termal koruma özellikleri geliştirilebilir (faz değıştiren malzemeler).

Ateşe karşı koruma insan sağlığı ile ilgili diğer bir özelliktir. Tekstillere alev karşı dayanıklılık özelliği, kullanılan yere ve ihtiyaç duyulan seviyeye bağlıdır. En iyi koruma itfaiyeci elbiselerinde olduğu gibi, termostabil ve alev dayanıklı lif kullanımı ve uygun doku yapısıyla sağlanabilir. Tekstil malzemesinin alev alma davranışı, tutuşma direnci, yayılma süresi ve büyüme süresinin ölçülmesiyle belirlenir.

Mekanik koruma ile tekstillerin balistik, bıçak kesmeleri, delinme, flarapnel parçalarına, metal eriyik sıçramalarına ve saldırılara karşı vücudu koruması amaçlanmaktadır. Bu özellik ise yüksek performanslı lif kullanımı ve uygun doku yapısıyla elde edilmektedir.

Birçok endüstri kolları zararlı kimyasallar ve gazlar kullanmaktadır. Bu gibi zararlı maddelerin vücuda temasının önlenmesi yine teknik tekstillerin kimyasallara karşı koruma özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu amaçla süreli kullanımlı, süresiz kullanımlı ve atılabilir koruyucu elbise ve eldivenler yapılmıştır. Uygun reçinelerle kaplanmalı kumaşlar bunlara bir örnektir.

Korunma özelliklerinin diğer bir maddesi nefes alabilme ve geçirmezlik özelliğidir. Malzemenin su buharını geçirmesi ancak suyun sıvı olarak geçmesine müsaade etmemesi anlamına gelmektedir. Bu özellik tekstil yüzeyinin makro gözenekli kaplamalarla kaplanması, mikro elyaf kullanımı, tekstil yüzeyinin hidrofil film veya mikro gözenekli film ile lamine edilmesi suretiyle sağlanmaktadır.

Tekstil liflerinin elektrik iletemeyen bir malzeme olmaları nedeniyle kullanım esnasında sürtünmeden dolayı üzerlerinde statik elektrik oluşabilir. Eşer çalışılan ortam patlayıcı gazlar olan ortam ise elektrik birikmesinden dolayı giysiden çıkacak kıvılcımla patlamalar olabilir. Bunun önlenmesi için lifin, anti-statik apre ve kaplama işlemi ile, lif üretim aşamasında metal tozu ilavesi ile veya bakır terbiyesi ile iletken hale getirilmesi gerekir ki bu da antistatik özellik ile sağlanır.

Kirlenmeme (partikül tutmama) özelliği yoğun bakım üniteleri, elektrik devre imalat odaları gibi temizliğin önemli olduğu yerler için gerekli bir özelliktir.

Teknik tekstillerden yukarıda bahsi geçen özelliklerin yanı sıra;

- Elektrik yalıtımı,
- UV koruması,
- NBC (Nükleer, biyolojik ve kimyasal koruması)
- Fosforesans ve floresans özellik göstermesi,
- Elektro-manyetik alanlardan koruma gibi özellikler de beklenmektedir.”[13]

3.3. Yapı Teknik Tekstillerinin Sınıflandırılması

“Teknik tekstiller, yeni ürünlerin keşfi, yeni ihtiyaçları karşılaması ve geleneksel ürün ve malzemelerin yerine ikame edilmesi nedeniyle büyük potansiyel arz etmektedir. Bu yönüyle teknik tekstiller, son derece dinamik ve kullanım alanı itibarıyla çok geniş bir sektördür. Teknik tekstiller üretim teknolojilerine ve kullanım alanlarına göre sınıflandırılmaktadır.”[14]

3.3.1. Kullanım Alanına Göre Yapı Teknik Tekstilleri

“Tekstil ürünleri bir çok yapıda çatı kaplama keçe tabakası olarak, polipropilen veya polyester tabana sahip halılarda, evimizde elektrik süpürümüzde, mutfak aspiratörümüzde veya havalandırma tertibatımızda bulunmaktadır.

Mobilyalarda, artık yay yerine elastikleştirilmiş dar dokuma bantlar ve toksik gazlar çıkaran tehlikeli köpükler yerine, güç tutuşur dolgu ve astar kumaşları kullanılmaktadır. Perdelerdeki perde bantları, güneşliklerin çekme ipleri ve çift camlı pencerelerdeki kaplama şeritlerinin hepsi teknik tekstil ürünleridir.

Diğer taraftan, bir otomobilde 13-14 kg tekstil ürünü bulunmaktadır ve bunlar sadece görünen yerlerde değil (araba halısı, döşemeler, tavan ve emniyet kemeri)aynı zamanda lastiklerde, su hortumlarında, fren hortumlarında ve kayışlarda daesnek takviye malzemesi olarak kullanılmaktadır. Arabanın gittiği yolların altında bir jeotekstil ürünü olma olasılığı fazladır, bu ürünler yolun temeli için sağlam bir yapı oluşturulmasına yardımcı olur veya yüzey çatlamasını önler. Jeotekstil ürünleri yolların, demiryollarının, nehirlerin toprak setlerinde dik eğimlerde kaymayı önlemek ve bazen yeni bitki örtüsünün tutunmasını sağlamak için kullanılmaktadır. Bunun yanında, golf sopaları, kayaklar, tenis raketleri ve balıkçı oltalarının hepsi elyaf bileşiklerinden yapılıdır.

Tıpta teknik tekstillerin kullanım alanları ile ilgili liste; diyaliz için cerrahi pamuğa, genel temizleme ve emme uygulamaları için yün kullanımına kadar uzayıp gitmektedir.

Günlük giysilerde de teknik tekstiller gerekli parçalar olarak bulunmaktadır. Tela, ince şekilde dağıtılan termoplastik polimer kaplama sayesinde, bağlandığı kumaşın şeklini korumasını ve sabit kalmasını sağlar.

Ayakkabılar da astar ve iç taban gibi bir çok teknik tekstil ürünü içerir; bunlar ayakların temiz kalmasına yarayan parçalardır ve özellikle yüksek enerji kullanımı gerektiren spor aktivitelerinde kullanılan ayakkabılar da, yeni jenerasyon uzun ömürlü bakterileri öldüren elyaflardan yapılmaktadır.

Böylece liste uzayıp gitmektedir, neredeyse sonu yoktur ve hala kullanım alanları genişlemektedir. Teknik tekstillerin faaliyet alanlarının sınıflandırılmasında da birçok şema ortaya konulmaktadır. Bu konuda, teknik tekstil endüstrisinin en büyük

vitriini olan Techtexsil Fuarı (Almanya’da Frankfurt ve Japonya’da Osaka’da 1980’li yıllardan beri iki yılda bir organize edilmektedir) aŖađıda belirtilen 12 adet uygulama alanını içermektedir.”[14] Bu uygulamalardan, yapılarda kullanılan teknik tekstiller aŖađıdaki Ŗekilde sınıflandırılabilir;

1)- Buildtech (bina ve konstrüksiyon)

“Teknik tekstillerin inŖaat ve mimari uygulamalarda kullanılması, hafif olmalarının yanı sıra dayanım, elastikiyet ve esneklik avantajları sunmakta ve özellikle yapıların geliŖtirilmesine yardımcı olmaktadır.

Bu ürünler, sabit yapılarda klasik malzemelerin yerine veya tamamlayıcısı olarak da yaygın Ŗekilde kullanılmaktadırlar.

Teknik tekstillerden, konstrüksiyon alıŖmaları sırasında, emniyet ağları, kaldırma ve germe halatları ve tedavi amaçlı esnek örme ürünleri gibi farklı kullanım alanlarında geniŖ çapta yararlanılmaktadır. Konstrüksiyonda teknik tekstiller için potansiyel kullanım alanları ise hemen hemen sınırsızdır.

Diğer taraftan çadırlar, tenteler ve güneŖlikler gibi ürünler önceleri ağır pamuklardan yapılırken, Ŗimdi daha hafif, mukavemetli, çürümeye, güneŖ ışınlarına ve hava etkilerine dayanıklı sentetik malzemelerden yapılmaktadır.

Bununla birlikte oldukça yeni bir kategori sayılan “mimari membranlar” ise spor stadyumları, fuar merkezleri ve diğer modern binalar gibi yarı saydam konstrüksiyonlarda göze çarpmaya baŖlamıŖtır.

2)- Geotech (jeotekstiller ve inŖaat mühendisliği)

Techtexsil araŖtırmasının yapıldığı süre boyunca jeotekstiller, 12 ana uygulama alanı içinde yer alan bölümlere göre en hızlı büyüyen sektör olmuŖtur. Jeotekstillerin kullanımı özellikle geliŖmiŖ bölgelerde, özellikle Kuzey Amerika’da yaygınlaŖmaya baŖlasa da diğer bölgelerde de dikkate değer bir büyüme göstermiŖtir. GeliŖmekte olan

ülkelerde ana altyapı projeleri yüksek miktarda jeotekstil tüketme potansiyelini göstermiştir ve bu durum bu ürünlerin imalat kapasitelerinin artmasını hızlandırmıştır.

3)- Hometech (mobilya teknik komponent, ev tekstil, ve yer döşemelikleri)

“Ev tekstili ve mefruşatı üretiminde çok büyük miktarda elyaf tüketilmektedir. Bu sektör her ne kadar doğal elyafların üstünlüğüne sahipse de, sentetikler Pazar paylarını hızlı şekilde arttırmaktadırlar.

Bir yandan teknik tekstiller doğal elyafların yerine geçmeye devam ederken, sentetik ürünlere olan talep de artmaktadır. Tüm ev tekstili endüstrisinde yüksek düzeyde geç tutuşur elyaf ve kumaşlar artan şekilde kullanılmaktadır.

4)- Medtech (hijyenik ve tıbbi uygulamalar)

Tıbbi tekstiller ve bununla ilgili olan bakım ve hijyen sektörü tekstil endüstrisinin önemli ve büyüyen bir alanıdır. Büyüme hem tekstil teknolojisindeki hem de tıbbi yöntemlerdeki sürekli ilerleme ve yenilikler sayesinde olmaktadır.

Bu tekstillerin geniş kullanım alanları ıslak mendiller, çocuk bezleri ve yetişkinler için sağlık vebakım ürünleri gibi hijyen uygulamalarıdır. Ayrıca, ameliyat giysi takımları veörtüleri, sterilizasyon paketleri, pansuman sargıları, yapay kemik bağları, damarlar, deriler, diyaliz makinaları için içi boş lifler vb. sağlık ürünleri de bu bölümde yer almaktadır.

5)- Oekotech (çevre koruma)

Oekotech'in alanı çevre koruma uygulamalarında kullanılan tekstilleri içerir. Endüstriyel tekstiller, jeotekstiller ve tarımsal tekstiller dahil olmak üzere farklı bir çok alan ile çakışmasına rağmen bu tip tekstiller henüz çok net tanımlanabilmiş değildir. Bu gruba giren tekstiller endüstriyel tozların filtrasyonu (Indutech), toprak erozyonun önlenmesi ve toksik atık çöplerinin örtülmesi (Geotech) ile yapıların termal yalıtımı (Buildtech) gibi bazı son kullanım alanları ile çakışmaktadır.

Her ne kadar Oekotech teknik tekstiller içinde en hızlı büyüyen uygulamalardan birisi haline geldiyse de, hacim ve değer açısından halen küçüklüğünü korumaktadır.”[14][14]

3.3.2. Üretim Teknolojilerine Göre Yapı Teknik Tekstilleri

“Teknik tekstil yüzeylerini üretim yöntemlerine göre;

- 1)-Dokuma tekstilleri,
- 2)-Örme tekstil yüzeyleri,
- 3)-Dokusuz tekstiller (nonwovenlar),
- 4)-Kompozit,
- 5)-Flerit-kordon,
- 6)-Tafting, ürünler olarak 6 grupta toplamak mümkündür.

Burada teknik tekstil bir kullanım alanı, nonwoven ise bir dokuma veya örme gibi üretim yöntemidir. Günümüzde çok önem kazanan ve giderek artan bir hızla üretilmekte olan bu tür tekstil yüzeylerine, “dokuma olmayan tekstil yüzeyi” veya “nonwoven” denilmektedir. Nonwoven yüzeyler tülbent tabaka haline getirilmiş kesikli veya filament halindeki elyafların mekanik, kimyasal, termik yöntemlerle uygun bir bağlama işlemi sonucunda birbirine tutturulması ile elde edilen tekstil yüzeyleridir. Bunun yanında yüzeyi kaplı tekstiller, yani tekstil yüzeyinin dokuma veya örme polimer yüzeyle kaplanması suretiyle üretilen tekstiller de mevcuttur. Bu gruplar içinde en önemli alt grup, katma değeri en yüksek ve ileri teknoloji kullanan ‘akıllı tekstiller’dir.

Akıllı tekstiller, tıbbi tekstiller, koruyucu ve askeri teknik tekstiller, taşımacılık teknik tekstilleri gibi birçok alanın kapsamına giren ancak yükledikleri işlev ve yapıları itibariyle ayrı bir kategoride değerlendirilen bir gruptur. Akıllı tekstillerin önemli bir kısmı günümüzde daha çok prototip üretimi aşamasında bulunmaktadır.”[13]

4. NANO TEKSTİL

“Nano; Yunanca’dan alınmış bir sözcük olup son derece küçük, ufacık, minnacık anlamına gelmektedir. Ölçü birimi olarak 1 nanometre (nm) metrenin milyarda biridir. Bu çok küçük bir uzunluk olup atomlar, moleküller dünyasına uzanmaktadır. Nanoteknoloji (ve Nanobilim) nm boyutta maddenin özelliklerini, dinamiklerini inceleyen bilim ve teknolojidir. Tanımı daha da sınırlandıracak olursak nanoteknoloji, boyutu 100 nm’den az olan madde ve sistemleri inceleyen bir disiplin ve bilim dalıdır.

Nanoteknoloji, tekstil sektörüne de girmiş ve pek çok alanda, bununla ilgili olarak çalışmalar yoğunlaşmıştır. Tekstilde nanoteknoloji uygulamaları, nano-tekstiller olarak adlandırılmaktadır. Nano-tekstil tanımı, nanoteknoloji uygulamaları sonucu elde edilen tüm tekstil yüzeylerini ifade etmektedir.”[15]

“Doğal ve sentetik tüm tekstil ürünlerinin yapıtaşları moleküllerdir. Bu moleküller, lif oluşturacak şekilde dizilirler, lifler de iplik eldesi için kullanılırlar. Bir kumaşın kullanım performansını geliştirmenin kalıcı yolu kumaşı meydana getiren liflerin, moleküler düzeyde takviyelendirilmeleriyle mümkündür. Moleküler nanoteknoloji felsefesi ile elde edilen tekstil yüzeyleri birer nanomalzemedirler. Nano materyaller bir, iki veya üç boyutlu olabilmektedirler. Tek boyutlu nanomateryaller, çok ince yüzey filmleri veya kaplamaları alanında kullanılabilirler. Düşük kimyasal kullanımı; düşük enerji maliyetleri; tutum, mukavemet, hava geçirgenliği, ıslanma gibi fiziksel ve mekanik özellik kaybının az olması nanoteknolojinin tekstil ve giysi uygulamalarında kullanılmasını yaygınlaştırmıştır. Nanoteknoloji ile tekstil ürünleri antifungisid olabilirler, ısı yalıtımı ve mekanik rezilyans performansları geliştirilebilir, kamuflaj amaçlı sensörler olarak kullanılabilirler. Bu ürünler insan sağlığına oldukça faydalıdır. Masaj yapma, vücut ısısını dengede tutma ve havalandırma, ateşte yanmama gibi üstün özellikleri vardır. Bu ürünlerin en önemli özelliği ise nefes alıp teri dışarı verebilmeleridir. Ayrıca istenirse, sivrisinek ve zararlı böcekleri de uzaklaştırma özelliği sağlanabilir. Bu ürünler, havadaki sıcaklık

değişikliklerine göre vücuda serinlik ve sıcaklık hissi verebilmektedirler. Yıkılırken çok az deterjan kullanılan, yumuşatıcı gerektirmeyen ve en kısa yıkama programında yıkanabilen bu ürünler, yıkama sırasında dahi ekonomi sağlamaktadırlar. Bazı giysiler 24 saat boyunca nabız, tansiyon, kalp atışı gibi yaklaşık 30 hayati göstereyi doktora ve sağlık merkezine gitmeye gerek kalmadan ölçebilmektedirler. Bazı çarşaflar kalp atışlarını dinlerlerken, bazıları da oda sıcaklığına göre renk değiştirmektedirler.

Nanotekstil ürünleri (yastık, yorgan, battaniye gibi) özel, yumuşak ve hafif malzemelerden üretilmektedirler. Bunların masaj yapma, bakteri barındırmama, metabolizmayı canlandırma ve kan dolaşımını düzenleme gibi işlevleri vardır. Isı koruyucu özelliğe sahiplerdir. Yastık ve yorgan içindeki fotokatalitik malzemelerin koku giderici yararları vardır. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) 21. yy'ın askerleri için nanoteknolojiyi kullanarak "süper uniformalar" geliştirmeye çalışmaktadır. Bu üniformalar, kamuflajı desteklemek üzere renk değiştirme, faz değiştiren malzemeler ile kırık durumunda destek vazifesi göreceğ biçimde sıkılaşıma hatta yapay kas geliştirme ve enerji depolayabilme gibi spesifik özelliklere sahip kumaşlardan (morph fabrics) oluşacaktır.

Yakın bir gelecekte tekstil ürünleri bilgisayar, yol bilgisayarı, müzikçalar, cep telefonu, internet bağlantı elemanı gibi işlevlere sahip olacaklardır. Yine yakın bir gelecekte, giyilen tişört, üzerindeki nanosensörler sayesinde kalp atışlarını, vücut ısısını ve kan şekerini düzenli kontrol ederek, istenmeyen bir durum olduğunda giyeni veya kablosuz bir hatla doktoru haberdar edebilecektir. Gümüş iplikler ve kumaşlar ile antimikrobiyal özelliklerin artırılması, kuş gribi, koli basili gibi biolojik zararlılara duyarlı renk değişimi, kendi kendini temizleyebilen tekstil uygulamaları, entegre ipod kontrolü yapabilen ceketler, elektro kardiyografi kaydı alabilen gömlekler, çok az kimyasal madde kullanılarak yapılabilen plazma uygulamaları halen üzerlerinde çalışılan projeler ve uygulamalardır. Üç boyutlu yapıdaki nano materyaller yumuşatma, antimikrobiyal, yağ ve kir iticilik bitim işlemleri, güç tutuşurluk gibi çok geniş bir yelpazede kullanılmaktadır. Ayrıca, polimer içinde mikro kapsül olarak farklı uygulamalarda kullanılabilir." [16] Kirlenmeyen gömlek, yanmayan itfaiyeci elbisesi v.b.

“AB’de üretilen ve ihracatı yapılan teknik tekstil ürünleri kendi içerisinde katma değeri yüksek ve gelecek vaat eden ürün gruplarının yanında çadır ve yelken bezi gibi katma değeri düşük, pazar payı belli bir doygunluğa ulaşmış ve pazar değeri sınırlı oranda artması beklenen alt sektörleri de içermektedir. Bu alt sektörler;

- Jeo-tekstiller,
- Taşımacılık tekstilleri,
- Hijyen ve tıbbi teknik tekstilleri,
- Tekstil takviyeli kompozitler,
- Yüksek performanslı elyaflar,
- Akıllı tekstiller,
- Koruyucu giysiler,
- Bina ve inşaat teknik tekstilleri,
- Tarım teknik tekstilleri olarak sınıflandırılmıştır.”[17]

5. İÇ MEKAN DONATILARI

İç mekan donatıları; konut içinde farklı fonksiyonları karşılamak amacıyla, kullanıcı tarafından gerek duyulan alanların oluşturulmasında kullanılan donatı elemanlarıdır.”[18] Fonksiyon, ergonomi, tasarım ve sağlamlık iç mekan donatılarının temelini oluşturmaktadır.

5.1. Mekan Kavramı

“Herhangi bir iç yada dış çevreyi veya kapalı bir alanı ifade eden mekan, belirli karakteristik özelliklere sahip, belli bir mekana işaret eden ‘yer’ teriminden farklıdır. Bir bina içinde yer alan bir odaya mekan denilebilirken, bir avlu yada bahçe ise dış mekandır Mekanın doğası ve atmosferi mimari tasarımın başarısı için önemlidir.”[19]

“Mekanın şekillenmesinde öncelikle kullanıcının fiziksel ihtiyaçları ön planda tutulmaktadır. Fiziksel gereksinimlerini karşılayan kullanıcı; estetik, psikolojik, sosyal vs. ihtiyaçlarını gidermeyi de amaç edinecektir. Dolayısıyla mekan, artık sadece barınak anlamına gelmeyecek, sosyal statüyü, varlık durumunu, yaşam biçimini, kişisel alışkanlıkları ortaya koyan bir mekân halini alacak, yüklendiği anlamlar da çoğalacaktır.

Mekanın algısındaki en önemli iki unsur ise zaman ve harekettir. Bu kavramların mekanla ilişkilerinin öneminin anlaşılması, mekan kavramına yeni bir bakış açısı getirmiştir.

Kullanıcının mekanla ilişkisi mekanı anlamlı kılmaktadır. Kullanıcı varlığıyla, mekan tanımlı hale gelmektedir. Mekan kullanıcı ihtiyaçlarından dolayı var olmasının yanında, algılayıcı konumundaki kullanıcıya ihtiyaç duymaktadır.”[21] “Mekanın

algılanabilen sınırları bulunmaktadır. Bu sınırlar her zaman duvar, döşeme, tavan gibi fiziksel sınırlar olmak zorunda değildir. Işık, ses, renk gibi özellikler de mekanın algılanabilmesini sağlamaktadır. Mekân ancak sınırlarının anlaşılması doğrultusunda algılanır.”[22] Mekânın tanımlı olması yeterli değildir, içinde süren bir hareket ve yaşam olmalıdır. Mekanı geometrik bir şekilden ayıran en önemli özellik mekanın zamanla kullanılmasıdır. Gerçekte mekan, içinde yaşanan ve hareket edilen, bu hareket ve yaşamla çevrelenen belirlenen boşluktur. Fakat bu elemanlardan oluştuğu anlamına gelmemelidir.

“Her bina, toplumun belirli bir gereksinimine cevap vermek üzere, çağın inşaat tekniğine dayalı olarak bazı malzemelerle belirli bir fiziki mekanın etrafının çevrilmesiyle oluşmuştur. Kullanıcının fiziksel mekana yönelip orada belli bir kesimi belirginleştirmesi, sınırlandırması ile mimari mekan oluşur.”[23]

Barınma varoluştan beri insan hayatının bir parçası olsa da, kuramsal anlamda mekan kavramının mimarlıkta yer almaya başlaması 20. yüzyılın başlarına rastlamaktadır. Kültürel dönemler üretim ilişkilerinin değişmesine ve dolayısıyla yaşam biçiminin değişimine neden olmuştur. Neolitik dönemin ardından, endüstri devrimi ile başlayan süreç, bugün insanlığı bilişim dönemine getirmiştir. Henüz sonuçlarını net olarak koyamadığımız bu süreç, değişen yaşam biçimi ile yaşadığımız mekânı ve dolaylı olarak da “mekan tekstillerini” etkileyecektir. Mekân da mekan tekstillerini belirleyen faktörlere bağlı olarak değişiklik gösterecektir.

Mekanın iki boyutu bulunmaktadır. Bunlar;

- 1) Mekanın maddesel olarak var olan boyutu; mekanı oluşturan fiziksel sınırlar ve özellikler olarak açıklanabilir.
- 2) Mekanın maddesel olarak var olmayan, ancak insan zihninde gelişen boyutları; mekanın zaman içinde algı ve deneyimine bağlı olarak anlaşılan özellikleridir.

Bu sınırlar, kullanıcıların içinde yaşadığı üç boyutlu mekanı oluşturmaktadır. Ortaya çıkış amacı kullanıcının barınma içgüdüsüne cevap vermek olan mekan, günümüzde kullanıcının fiziksel, duygusal ve sosyal problemlerine de cevap vermeye başlamıştır.

Mekanın sosyo-kültürel etkilerine baktığımızda karşımıza şu çıkmaktadır; Kullanıcıların zamanlarının ve mekanlarının giderek artan biçimde çalışma ve yaşama yönelik olarak farklılaşması on dokuzuncu yüzyılın ürünüdür. Bu farklılaşma bir yandan işyeri ve ev mekanlarının birbirlerinden ayrılmasının bir fonksiyonu olurken, bir yandan da bu ayrılmayı desteklemektedir. Sanayi öncesi toplumun özelliği olan ev-atölyeden günümüzdeki ev-işyeri farklılaşmasına geçişi kapsayan bu dönüşüm, hem toplumsal cinsiyet rollerinin farklılaşması, hem de farklı toplumsal cinsiyet gruplarının farklı mekanlarla özdeşleştirilmesi ile yakından ilgilidir. Kısaca mekandaki farklılaşma ile toplumsal cinsiyetin belli mekanlarla özdeşleştirilme süreçleri birbirine koşut olarak gelişmiştir.

6. İÇ MEKANDA KULLANILAN TEKNİK TEKSTİLLER

İnsanların hayatlarını en yoğun olarak geçirdikleri mekanlar iş yerleri ve konutlardır. Konut; insanların içinde yaşadığı, her türlü fiziksel, sosyal ve psikolojik ihtiyaçların giderildiği yapıdır. İnsanın yaşamı ile özdeş olan konutlar, kişilerin, ailelerin beden ve ruh sağlığı ile sosyal yaşam ve huzur düzeyini, diğer bir anlatımla her türden sağlık düzey ölçütlerini etkileyen temel etmenlerin başında gelmektedir.

Kullanıcının gereksinimlerini fiziksel, sosyal, estetik olarak düşündüğümüzde mekan tekstilini ve onun bağlı olduğu fonksiyonları çizmiş oluruz. Bugün sanayileşmeyle beraber mekan için üretilen tekstiller, gelişen yaşam biçimlerine paralel olarak pazarda yerini alırken seri üretimin bir zorunluluğu olarak standardize olmuşlardır.

Mekânın modern yaşamla birlikte şekillenmesi 1950'li yıllardan sonra hızlanmıştır. Bu dönemlerde mekanlara yeni elektrikli ev aletleri girmeye başlamış, modernlik konforla eş tutulmuştur. "Living Room " olarak nitelen yaşam alanının doğması da yine aynı tarihlere denk gelmektedir. Endüstriyel sürece ayak uyduran kullanıcı; rahat edebileceği, aile fertleri ile beraber yeme, içme ve televizyon seyretme gibi günün birçok faaliyetini birlikte gerçekleştireceği ortak yaşam alanlarını oluşturmuşlardır. Teknolojik gelişmeyle televizyonların evlere girmesi ona bağlı birçok değişimi beraberinde getirmiştir. Apartmanlar endüstriyel yaşama geçişte işlevsellik açısından kaçınılmaz bir mekânı oluşturmaktadır. Çünkü çalışan insan, iş yerine yakın olmak isteyecektir. Artan nüfus, şehirlerdeki alanın değer kazanmasına, apartman gerçeğinin doğmasına neden olmuştur. Şehirleşmede Türkiye için, kırsal alandan göç etme gerçeğinin yaşam biçimi üzerindeki etkisini de göz ardı etmemek gerekir. Kentleşmeye bağlı, yabancılaşma ve doğaya dönüş temasının yükselmesi, önceleri yazlık dediğimiz ikinci bir evin kullanımını gündeme getirmiştir. Daha sonraları ise şehre yakın fakat şehrin kaosunu yaşatmayan, yaz-kış oturulacak mekanlar tercih edilmeye başlanmıştır. Şehirdeki mekanlar daha formel bir tarzda düzenlenirken; kır mekanları "Country" dediğimiz tarzlarda döşenmiştir. Doğal olarak

da mekânın büyüklüğü, tarzı, bulunduğu yer, coğrafya, tercih edilecek mekan tekstili ürününün model ve tasarımlarını etkileyecektir.

Son dönemlerde yeni geliştirilen sistemlerle toplu konutlar üretilmektedir. Bu, mekan tekstiline duyulan ihtiyacı arttırması bakımından olumlu olabileceği gibi, mekanların tek düze olmasına da neden olacağından farklı tasarım ihtiyacını sürekli körükleyecektir. Bu açıdan; iç mekanlarda kullanılan mekan tekstili tasarımları hazırlanırken hedef kitlenin yaşam alanının özelliklerini bilmek gerekecektir.

Şekil 6.1. İç Mekanda Kullanılan Tekstil ÖrnekleriHata! Başvuru kaynağı ulunamadı.

Tekstil malzemesi; işlevselliğinin örtmek amacının dışında, görsel yönü ile estetik amaçlı kullanılmakta, esnek yapısının sağladığı katkıyla, özellikle tasarımcıların mimaride kullandıkları en etkin tasarım ögesi olarak karşımıza çıkmaktadır. İşlevsel anlamda teknik tekstil malzemesi, mimari tasarımlarda istenen hafiflik, en az yüzey ve en fazla açıklık özelliklerine karşılık veren malzemedir.

“19.Yüzyıl başlarında gelişmeye başlayan tekstil endüstrisi nanoteknoloji sayesinde yeni bir döneme girmiştir. Tekstillerde life uygulanacak tüm yüzey işlemleri tekstilin özelliğini değiştirebilmektedir. Teknik tekstiller olarak adlandırılan bu teknoloji ile ıslanmayan yüzeyler veya yüzeye bazı özelliklerin kazandırılması mümkün olmakta, yüzeye kirlilik tutuculuğu, ısı yalıtım vb. özellikler kazandırmaktadır. Bunun dışında renk değiştirebilen veya ısıya, neme duyarlı akıllı tekstillerin geliştirilmesi konusunda çok ciddi çalışmalar sürdürülmektedir.”[24]

“Denkendorf Tekstil Araştırma Enstitüsü tarafından nano yapılandırılmış, kendi kendini temizleyen tekstiller konusunda yapılan bir çalışmada, genelde iplik yapısı ve doku türü dolayısıyla pürüzlü yüzeylere sahip tekstil materyallerine uygun tekstil terbiye işlemleri ile nano boyutta yüzey pütürü ve hidrofobik özellik kazandırılabilirdiği tespit edilmiştir. Hidrofobik tekstil yüzeyinden yuvarlanan damlacıkların yüzeye nüfuz etmeden etraftaki parçacıkları da kendisiyle birlikte götürerek yuvarlanması, kendi kendine temizlenmeyi sağlamaktadır. Yüksek moda ürünü tekstillerde renklendirici olarak altın nanopartiküller kullanılması konusunda Yeni Zelanda'nın Victoria Üniversitesi'nde çalışmalar yapılmaktadır. Boyamada altın solüsyonunun oranının, partikül boyutunu ve dolayısıyla rengi etkilediği yapılan araştırmalarda ortaya konmuştur. Rengin kalıcılığı liften 1000 defa daha küçük olan nanopartikül boyutuna bağlı olarak değişmektedir ki bu da altın ile renklendirilmiş, renkleri bozulmaz yeni moda kumaşlar ve tekstil materyalleri geliştirilmesine imkan verecektir.

Tekstil ve hazır giyim ürünlerine su geçirmezlik, leke tutmazlık, buruşmazlık, antimikrobiyallık, anti statiklik, UV koruyuculuk, yanmazlık veya güç tutuşurluk ve daha iyi boyanabilirlik gibi özellikler kazandıran nanoteknoloji tabanlı ürünler geliştirilmişlerdir ve bu ürünlerin kullanımları yaygınlaşmaya başlamış bulunmaktadır. Isı, ışık, basınç, kimyasal gibi çeşitli dış etkilerdeki değişimlerle renk değiştiren ürünler geliştirilmiştir. Bu ürünler dekoratif amaçlı kullanılabilirler. Ayrıca bu ürünler nabız, sıcaklık, tansiyon gibi vücut fonksiyonlarındaki değişimleri belirleyip kullanıcıyı uyarmak amacıyla da kullanılabilirler.”[25]

“Perdelerdeki perde bantları, güneşliklerin çekme ipleri, stor ve jaluzilerin bantları ve çift camlı pencerelerdeki kaplama şeritlerinin tümü teknik tekstil ürünleridir.”[26] “Klasik liflerin yanı sıra içi boş lifler, güç tutuşur lifler, antibakteriyel lifler ve metal lifleri de ev teknik tekstillerinde uygulama alanı bulmaktadır.”[27]

Teknik tekstiller; normal tekstil ürünlerinin doğal atmosfer şartlarından koruma ve süsleme özelliklerine ilaveten herhangi bir etkiyi(ışık, ısı, basınç, elektromanyetik dalgalar, ses ve ses ötesi dalgalar, hareket vs.) veya etki değişikliğini algılama ve buna bir tepki verme özelliğine sahip olan tekstil ürünleridir. Bunlarda algılama yani sensör işlevini gerçekleştiren kısım yanında, birde tepkiyi gerçekleştiren uygulayıcı bir kısım bulunmaktadır.

İç mekanlarda kullanılan teknik tekstillerin başlıcaları özelliklerini aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Anti-bakteriyel yastık, yorgan, nevresim kılıfı ve perdelik, döşemelik.
- Kir-su-yağ itici, anti-bakteriyel döşemelik ve perdelik kumaşlar.
- Koku yayan döşemelik, perdeler ve çarşafklar.
- Stres alan çarşafklar.
- Vücut ısınızı düşüren yada arttıran, serin ve sıcak tutan çarşafklar, yataklar.
- Isıyla renk değiştiren çarşaf ve perdelikler.
- Koku yayan bornozlar, perdeler, halılar.
- Anti-bakteriyel halılar, masa örtüleri, bornozlar ve banyo takımları.
- Anti-statik yatak, çarşafklar, halılar, döşemelik kumaşlar.
- Akustik Kumaş paneller, perdeler, döşemelik kumaşlar, halılar.
- Yanmaz Perdeler, halılar, döşemelik kumaşlar, masa ve yatak örtüleri
- İnteraktif elektronik tekstil ürünleri(görünmezlik veren kumaşlar, ısı kontrollü ceketler, müzik ritmine göre renk değiştiren gece kıyafetleri(v.b)

İç Mekanlarda Kullanılan Teknik Tekstilleri beş ana başlık altında incelenebilir;

- 1) İç Mekanlarda Malzeme Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller
- 2) Mobilyalarda Kullanılan Teknik Tekstiller
- 3) Perde Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller
- 4) Halı Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller
- 5) Yatak ve Yatak Tamamlayıcı Malzemeler Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller

6.1. İç Mekanlarda Malzeme Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller

“Ses dalgası paneli; sesin yankısını önlemek ve ses yalıtımı sağlamak için yapılan bir sistemdir. Ses dalgası paneli, geri dönüşümlü polyester lifler kalıba sokulup, plastik üzerine kaplanarak yapılmıştır. Bu ses dalgası panel dizilerinin dört çeşidi bulunmaktadır. Her biri farklı fonksiyonel ve estetik özelliklere sahiptir ve sınırlı renk çeşitleri de bulunmaktadır. Paneller ayrıca alev testine de tabii tutulmuşlardır.

1999-2000 yıllarında Teppō Asikainen tarafından tasarlanan “Swell(kabarık) ses dalgası panelleri”, 2000-2001 döneminde İsveçli Snowcrash firması tarafından piyasaya sürülmüştür.

Diffuser

Swell

Şekil 6.2. Ses Panellerinin Scrunch (çatırtı), Swoop (atılğan), Diffuser (dağıtıcı) ve Swell (kabartı) Olmak Üzere Dört Çeşidi[28]

Diffuser (dağıtıcı)” isimli panel de Swell paneliyle benzer şekildedir; fakat keçe hissi veren kaplamadan yoksundur. İsminden de anlaşılacağı gibi biraz ses yalıtımı sağlamaktadır; ancak ses yayma özelliği ağır basmaktadır. Bu efekt örneğin aşırı nemli oda ya da salonlarda tercih edilebilmektedir.”[28]

Scrunch

Swoop

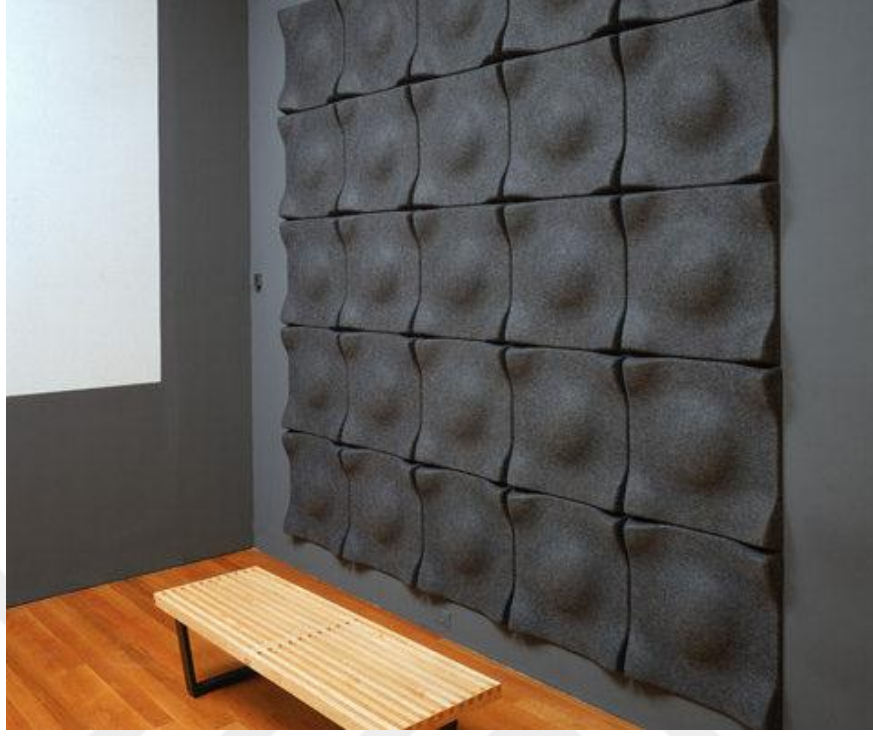
Şekil 6.3. Ses Panellerinin Scrunch (çatırtı), Swoop (atılğan), Diffuser (dağıtıcı) ve Swell (kabartı) Olmak Üzere Dört Çeşidi[28]

“Akustik özellikleri bakımından “Scrunch (Çatırtı)” paneli Swell paneliyle aynıdır. Sadece dış yüzeyi kırışmış kağıt yüzeyini andırmaktadır. “Swoop (Atılğan)” panelleri ise 150Hz-500Hz gibi düşük frekansta bile verimli bir ses yalıtımı sağlamaktadır. Üreticiye göre Swoop panelleri bir odada sesin yankılanmasını azaltmak konusunda oldukça verimlidir.

Şekil 6.4. Teknik Tekstillerden Üretilen Ses Yalıtım Paneline Örnek[29]

Ses dalgası duvar panelleri iletişimi ve sosyal etkileşimi sağlayan; ofis ortamı, restoranlar, konferans salonları, giriş holleri gibi her türlü iç mekanda kullanılan akustik özelliklerin değerini arttırmak için tasarlanmıştır. Birçok akustik ürün özenle bina dokusunun arasına gizlenmektedir; oysa bu paneller fonksiyonellikle estetiği birleştirmiştir. Heykelimsi üç boyutlu duvar kağıdını andıran bu paneller, çevresel tasarımın görünen bir boyutu olarak akustik kontrol yapmaktadır.”[28]

Şekil 6.5. Design Takes On Risk” Sergisinde Yer Alan “Swell Ses Dalgası Paneli[28]

“Design Takes On Risk (“Güvenli:Tasarım Risk Alır”) sergisinde de yer alan “Swell” panelin özelliklerine gelince: Oldukça yüksek frekansta (500 Hz ve üstü) hafif ağırlıklı ses yalıtkanı olarak kullanılmak üzere tasarlanmışlardır. Yüksek sayıda panel bir arada yerleştirildiğinde çok hoş görünmektedir. Ortaya çıkan dokusal yapı, tek bir panele bakınca pek fark edilmeyen süre gelen bir form oluşturmaktadır.

Zip Wall (Enerji Duvarı); bu üç boyutlu tekstil, esnek bir kumaşa düşük voltajlı pil gücünü üretip aktarma, dijital bilgi depolayıp kullanma ve dijital ışık yayma kapasitesine sahiptir. Yarı iletkenlerin fotovoltaiiklerden enerji sağlayabilmeleri ve oldukça verimli olmaları, mimaride ışık ve bilgi aktarımı açısından önemli bir örnek oluşturmaktadır. Taşınabilir kumaş olma özelliğiyle, farklı ortamlara uyum sağlamaktadır. “Enerji Duvarı”, ışığın depolanıp taşınabildiğini ve kumaş yüzeylerine aktarılabilirdiğini ortaya koymuştur.”[28]

Şekil 6.6. Amerika’da KVA Tasarım Ekibi Tarafından 2003 Yılında Tasarlanan Enerji Duvarı[28]

“Eskiden tekstillerin kullanılmadığı yerlerde artık de iç mekan tekstilleri kullanılmaktadır. İçi boş lifler özellikle yatak ve uyku tulumlarının yalıtım özelliğini artırmak için kullanılırken, antimikrobiyal ve güç tutuşurluk gibi özellikleri olan lifler de mobilyalardaki köpüklerin yerini almaktadır. Mobilyalarda, artık yay yerine esnekleştirilmiş dar dokuma bantların ve toksik gazlar çıkaran tehlikeli köpükler yerine, güç tutuşur dolgu ve astar kumaşların kullanılması bunun kanıtlarıdır.”[30]

Şekil 6.7. Güç Tutuşur Astarı Bir Örnek[30]

İç mekan teknik tekstillerinde bir yandan doğal elyafların yerine geçme devam ederken, sentetik ürünlere olan talebin artması beklenmektedir. Özellikle dokusuz yüzeylerin güçlü şekilde büyümesi beklenmektedir. Tüm iç mekanda kullanılan tekstillerin endüstrisinde yüksek düzeyde güç tutuşur elyaf ve kumaşlar artan şekilde kullanılmaktadır.

“İç mekanda kullanılan teknik tekstillere örnek, evlerin içlerinde kullanılan ses, ısı yalıtımını sağlayan teknik tekstil kullanımlarıdır. Isı yalıtımı mekanlar için çok önemli bir konu olup, aynı zamanda enerjinin az harcanması, böylece küresel bir fayda getirmesi açısından günümüzde üstünde çokça durulan bir konudur. Isı yalıtımı için önceden beri cam yünü ve taş yünü malzemeler yaygın olarak kullanılmaktadır.

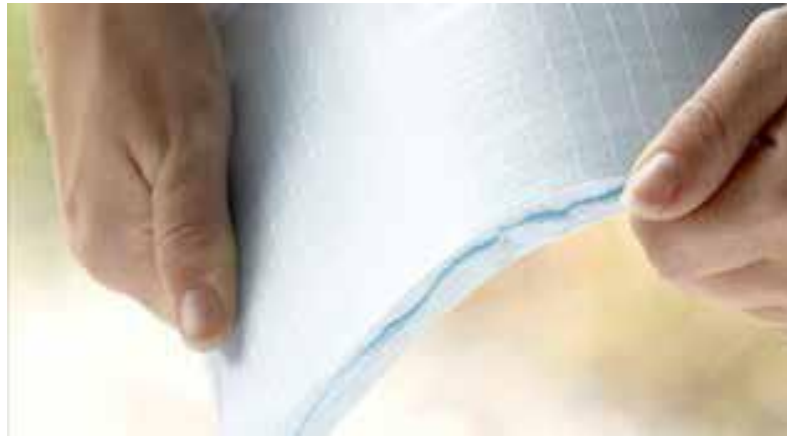
Şekil 6.8. Isı Yalıtım Malzemesi Olarak Kullanılan Teknik Tekstil[31]

Adfors firması bu klasik malzemelerin üzerini cam lifi örtü ile kaplayarak malzemenin özelliklerini geliştirdiğini belirtmektedir. Bunlar malzemenin delinmesine karşı direnç sağlanması, daha rijit olması gibi bazı mekanik özelliklerdir. Conwed firması yukarıdaki işlevi yerine getirmek için farklı bir malzeme geliştirmiştir. Kullanılan yapı ağsı bir yapıdır ve büyük gözeneklidir. Amacı kalın, ağır yalıtım malzemesini desteklemek ve monte edildiği yerde tutmaktır. Geliştirilen ürünün önemli özelliği hafifliğine rağmen mukavemeti yüksek tasarlanmış olmasıdır. Ağsı yapı desteklere tutturulur ve yalıtım malzemesinin güvenli bir şekilde yerine sabitlenmesi mümkün olmaktadır.”[32]

Şekil 6.9. Isı Yalıtım Malzemesinde Kullanılan Teknik Tekstil [32]

“Geliştirilen dokusuz yüzey cam lifi ve selüloz liflerinin bir kombinasyonu sonucu oluşturulmuştur. Esasen bu malzeme ses yalıtım malzemesi değil, ses yutucu malzemedir, ikisi farklı kavramlardır. Malzemenin en önemli özelliği klasik cam yünü yada kaya yününe nazaran daha hafif ve ince yapısıyla aynı yada daha fazla ses yutuculuk özelliği olmasıdır. Burada şunu belirtmek gerekir ki bu yüksek ses yutuculuk değeri kullanım alanının getirdiği bir sonuçtur. Çünkü malzeme tavan ile arasında hava boşluğu bulunan delikli panel üzerine monte edilmektedir. Esasen malzemeye yüksek ses yutuculuk kabiliyetini sağlayan önemli unsur, yansıtıcı arka yüzeyden uzağa monte edilmesidir.”[32]

Şekil 6.10. Köpük Malzemeye Elastik Özellik Kazandıran Teknik Tekstil[32]

“Bina ve inşaat teknik tekstillerinin var olan klasik yapı malzemelerine alternatif olarak kullanımı üzerine çalışmalar da son yıllarda önem kazanmıştır. Hatta gelecekte tüm yapı malzemelerinin tamamen tekstilden oluşacağı görüşü vardır ve bu görüşe örnek olarak Amerika Birleşik Devletleri’nde “Carbon Tower” adında bir gökdelen tasarlanmıştır.”[33]

Şekil 6.11. Carbon Tower, Peter Testa Architect[34]

6.2. Mobilyalarda Kullanılan Teknik Tekstiller

İç mekânlarda kullanılan bir diğer teknik tekstillerde iç mekânlarda yapılan akustik çalışmalarda kullanılan koltuk kumaşları ve yer döşemeleridir. Koltuklarda kullanılan teknik tekstillerin özellikleri; ergonomikliği ve yangın dayanımı özelliklerinin yüksek olması ve iç mekânlarda akustik uyumunun yüksek malzemelerdir. Akustik kumaşlı panellerde, panellerin ön kısmında kullandığımız akustik özellikli kumaşlar aşınmaya, solmaya ve yanmaya karşı dayanıklı malzemenin dokunmuştur. Yer döşemelerinde de koltuklarda kullanılan teknik tekstillerin aynı özelliğini taşıyan ürünler kullanılmaktadır.

Mobilya tasarımcıları da bu eğilimden etkilenmiştir ve çeşitli örnekler ortaya çıkmıştır:

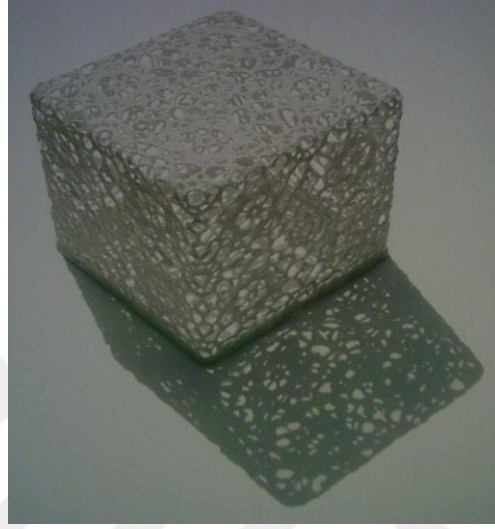
“Hollandalı tasarımcı Marcel Wanders, Delf Teknik Üniversitesi'nin Uzay Endüstrisi departmanı ile çalışarak bir sandalye tasarlamıştır. Yüksek performans lifleriyle çeşitli kompozit ve sandviç yapılar üreten şirket, bu projede karbon-aramid bileşikli hibrid bir lif geliştirmiştir.

Bu liflerle geleneksel makrome örgüsü ile bir ağ oluşturularak, metal bir çerçevenin üzerine geçirilmiştir. Sandalye, son haliyle yapısal şeklini koruması için epoksi reçinenin içine batırılarak sertleştirilmiştir.”[28]

Şekil 6.12. “Knotted Chair”(Düğümlü Sandalye) Adıyla 1996 Yılında Üretilmiştir[28]

“Aynı tasarımcıya ait 1997 tarihli “Lace Table”(Dantel Masa) adlı tasarımda ise, İsveç danteli fazlalıklarından bir masa şekli oluşturularak reçineyle sertleştirilmiştir.

Şekil 6.13. “Lace Table”(Dantel Masa) adıyla 1997 Yılında Üretilmiştir[28]

Mobilya tasarımı Tom Dixon’a, kumaş tasarımı ise Karina Thomas’a ait bir başka sandalye örneğinde ise sandalyenin strüktürü metal bir çerçeveye oluşturulmuştur ve üzeri çorap gibi saran tübüler (yuvarlak) örme kumaşla kaplanmıştır. Döşemelik işçiliğini azaltmak için de kumaşın içi doldurulmuştur. Bu sandalye mümkün olduğunca az kumaş ve dikiş kullanılması amacıyla tasarlanmıştır.”[28]

Şekil 6.14. Bu Sandalye 2010 Tekstilleri ve Yeni Teknolojiler Sergisinde Yer Almıştır[28]

“Tasarımında Schoeller’in özel kumaşlarının kullanıldığı bu sandalye “Best of Neocon Gold Award 2005”, “Çalışma ortamına esneklik çözümleri konusunda üstünlük” ve “Best Desk Chair 2005 (En iyi ofis sandalyesi)” ödüllerine sahiptir.

Şekil 6.15. Schoeller’in Özel Kumaşlarının Kullanıldığı Bu Sandalye “Best of Neocon Gold Award 2005” [28]

Sandalyenin sırt kısmı, Schoeller-dynatec (uzun ömürlü kumaşlar) serisinden yanmaz, nefes alabilir nitelikte dokumadan üretilmiştir. Ağ dokusundaki kumaş, esneme yapmadığı için, bele çok iyi destek sağlamaktadır.

Vücudun aldığı pozisyona göre, eş ağırlıkta karşılama mekanizmasıyla sandalye, kişinin ölçü ve ağırlık yüküne göre arkaya yatmaktadır. Böylece vücudu en iyi şekilde kavrayarak ergonomik destek sağlamaktadır.

Şekil 6.16. Vücudun Aldığı Pozisyona Göre Kendini Ayarlayan Mekanizmaya Sahiptir[28]

Niels Diffrient'e ait olan bu tasarımı hayata geçirmek için, kumaş tasarımcıları, teknikerler ve sandalye üreticilerinden oluşan disiplinler arası bir ekip bir araya gelmiştir. Dolayısıyla bu sandalye, teknik ve akıllı tekstillerle geliştirilen yeni tasarımların, endüstri ve sanatın işbirliği sonucunda üretildiğine dair bir örnek niteliğindedir.”[28]

Şekil 6.17. Kendi Kendini Temizleyen Koltuk[35]

“Nanoteknolojik ürünlerle kendi kendini temizleyen koltuklar da üretilmiştir. Darbelere, solmaya, paslanmaya dayanıklı olan ve kendi kendini temizleyen bu ürünler çizilmeyen yapısıyla antibakteriyel özelliklere sahiptir. Nano kumaşlarda, kumaşın yüzeyinde oluşturulan görülmez ince bir örtü, kumaşı her türlü dış etkiden korumaktadır. Böylece kirlenmeyen, su ve leke tutmayan, yanmayan, buruşmayan, mikrop barındırmayan akıllı kumaşlar üretilmektedir. Bu yüksek aşınmaya dayanıklı olan bu kumaşlar, aynı zamanda yumuşak ve çevre dostudur.”[36]

Çok nadir ev kullanıcıları kullansada, ağırlıklı sinema tiyatro konferans salonu koltuklarında kullanılan özellikli kumaşlardır.

Şekil 6.18. Cemal Reşit Rey Salonu Koltuk Döşemesi Örneği[37]

“Nanoteknoloji, molekül boyutlu bilgisayarların, sensörlerin, makinelerin ve elektronik cihazların kumaşlara entegre edilebilmesine olanak sağlayarak İnteraktif Elektronik Tekstillerin üretimini mümkün kılmıştır. İnteraktif Elektronik Tekstiller genel olarak 1 mm²'den daha küçük alana sahip; mikro/nano yapı, makine, güç çevirici ve elektroniklerin toplandığı elektromekanik sistemlerle bir güç kaynağının tekstil yüzeyine entegre edildiği yapılardır. Bu entegrasyonun sağlanması için lehimlemek, toksik olmayan iletken yapıştırıcılarla tutturmak, zımbalamak, elektronik bileşenlerin devre tellerini tekstil yüzeyi içine dikerek veya dokuyarak tutturmak gibi farklı yöntemler kullanılmaktadır. Kablosuz iletişim teknolojisini kullanarak interaktif elektronik tekstillerin üretimi üzerine çalışmalar ise sürmektedir.

Günümüzde interaktif elektronik tekstillerin üretimi üzerine çalışmalar sürmektedir. Günümüzde interaktif elektronik tekstiller haberleşme, eğlence, sağlık ve güvenlik amaçlı tekstil uygulamaları için üretilmektedir. CD çalıcılar, elektronik oyun panelleri, dijital kameralar veya iPod entegre edilmiş günlük ve aktif spor giysiler, ısı kontrollü ceketler, müzik ritmine göre renk değiştiren gece kıyafetleri ticari üretimleri

yapılan örneklerdir. Üzerinde televizyon, klima ya da müzik seti kumandası bulunduran koltuk döşemelikleri veya elektrik paneli ile oda aydınlatmasını kontrol edebilen perdeler, oda sıcaklığına göre renk değiştiren dokumalar diğer ilginç uygulamalardan sayılabilir.”[38]

“Dokuma kumaş ile elektroniğin birleşmesi iç dizaynda yeni bir devir açmıştır. Massachusetts Institute of Technology kurumunu tarafından geliştirilen Electric Plaid™ olarak bilinen bu kumaş bulunduğu ortama göre renk değiştirmektedir. Bu kumaş boyanmamış sert ipliklerin, elektronik bir güç sağlanan thermokromik mürekkepler ile boyanması sonucu oluşan ipliklerin birlikte dokunması ile oluşmaktadır. Esnek olan bu kaplamalar, değişik programlar yüklenerek, elektronik kablolardan gelen ısıya göre renk değiştirilebilmektedir.”[39]

Şekil 6.19. Sıcaklığa Göre Renk Değiştiren Kumaşa Örnek[39]

6.3. Perde Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller

“Teknik tekstillerin iç mekanda kullanılmasına bir diğer örnek ise perdelerde kullanılan teknik tekstillerdir. Akustik ses yalıtımı ve izolasyonu sağlayan panel perde japon perde veya stor perde iç mekanlarda iç akustiği sağlayan perdeler takılmadan önce ve takıldıktan sonra olmak üzere iki kez ölçüm yapıldığında iç mekanların akustiğinde önemli bir gelişmenin olduğunu göstermiştir. akustik ses yalıtımı ve izolasyonu sağlayan panel perde japon perde veya stor perde olmadan ortalama yankılanma süresi 1,24 saniye iken. Montajdan sonra bu 0,8 saniyeye düşmüştür. Standartlarda mekanlar en fazla 0,7–0,5 saniyelik yankılanma süresine sahip olmalıdırlar. Serbest planlı mekanlarda ise 0,5–0,3 saniyeden fazla yankılanma süresine sahip olmamalıdırlar. Bunun anlamı, yankılanmayı optimum seviyeye düşürmek için sadece küçük değişikliklerin yapılması gerekir, böylelikle mekanda yaşayanlar ve çalışanlar optimize akustiğe sahip bir ortamda yaşayabilir ve çalışabilirler. Bunun yanında teknik tekstillerden yapılan perdelerin kendi kendini temizleme özelliği bulunmaktadır. Nano Teknoloji ürünü özelliğe sahip bu perdeler Ultra viyole ışınlarını engelleme, mikrop barındırmama, kendi kendini temizleme, asılı olduğu mekânı kötü kokulardan arındırma gibi birçok özelliklere sahiptir. Nano Teknoloji ürünü perdeler aslında bir perde çeşitinden ziyade özel bir kumaş türü olarak değerlendirilebilir. Bu açıdan bakıldığında nano teknoloji ürünü perdeler birçok perde çeşidine uygulanabilir. Bu perdelerin aşağıdaki özellikleri bulunmaktadır;

- Gün ışığı ve floresan ışık altında organik kirleri kendi kendine temizler.
- Antibakteriyeldir.
- Bulunduğu ortamın havasını temizler ve zararlı gazları yok eder.
- Dayanıklı ve kalıcıdır.
- Zararlı madde içermez.
- Doğaya ve sağlığa hiçbir olumsuz etkisi yoktur.
- Bağımsız kuruluşlarca test edilmiştir.
- Yıkınması gerekmediği için su ve enerji tasarrufu sağlar.”[40]

Şekil 6.20. Leke Tutmayan Kendi Kendini Temizleyen Perdeye Örnek[41]

“ODTÜ işbirliği ve TÜBİTAK katkılarıyla geliştirilen, kendi kendini temizleyen, mikrop barındırmayan, koku gideren, UV ışınlarını engelleyen perde üretimine başlamıştır. Nano teknoloji kullanarak üretilen perde çay, yağ, şarap gibi organik lekeleri zaman içinde yok etmektedir. Perde, UV ışınlarını engelleme, mikrop barındırmama, kendi kendini temizleme, asılı olduğu mekanı kötü kokulardan arındırma gibi birçok işleve sahiptir.

Bu teknoloji pek çok farklı tekstil ürününe uygulanabilir olduğundan, duvar kağıdı, perde, ev tekstili, otomotiv, halı, cam ve seramik gibi ürünlerin, üzerinde çalışılmaktadır. Havadaki güneş ışınları kullanılarak odadaki oksijen ve su buharı ile yüzeydeki organik kirletici ve bakteriler yok edilmektedir.

Ürün tamamen antibakteriyel olup, üzerindeki organik lekeleri temizler, bunun için de sadece güneş ışığı veya ortamdaki ışığı kullanır. Üzerinde mikrop barındırmaması, evlerin yanında hastane ve oteller için de çok önemli bir özelliktir. UV ışınlarını emerek güneşin zararlı ışınlarının gelmesini engellemektedir. Kullanıldığı mekanda, sigara dumanı gibi zararlı gazları yok etmektedir. Küresel

ısınmada su kıtlığı olduğu düşünülürse, kullanım suyu ihtiyacını azalttığı için son derece çevreci bir üründür.”[42]

Şekil 6.21. Kendi Kendini Temizleyen Perde Örneği[43]

“Mehler Texnologies firmasının geliştirdiği bina cephelerinde kullanılabilen kumaş ise özellikle güneş ışınlarının iç ortama girmesini engelleyerek kişilerin konforlu olmasını sağlamaktadır. Bu durum güneş ışınlarının önemli bir kısmının yansıtılarak ve yutularak odayı ısıtmasını engellemesiyle gerçekleşir. Kumaşın açık yapısı bir miktar ışığın içeri girmesine izin verir ve doğal bir aydınlatma da sağlar. Bunun yanında içeriden dışarıya görülebilir fakat dışarıdan içerisi görünmez. Geliştirilen kumaşın %100 polyester olduğu belirtilmiştir. Özel PVC kaplama kumaş kirilenmez yapar. Yer kaplamayan sarma aletlerine kolayca sarılabilir. Ayrıca güç tutuşurluk özelliği de vardır. Radici Group firmasının geliştirdiği güneş ışığına karşı dayanıklı polyester kumaşın renk stabilitesi ve haslığı bakımından, kullanılan akrilik ürünlerle kıyaslanabilecek performansta olduğu belirtilmiştir.”[44]

Şekil 6.22. Güneşten Koruma Uygulama Örnekleri[44]

Şekil 6.23. Sivrisinek Barındırmayan Perde Örneği[45]

“Yazın sivrisineklerin verdiği rahatsızlığı sona erdirmek için içeriğinde sinekleri uzak tutan özel kimyasal bulunan sinekkovar perde üretilmiştir. Tekstil endüstrisinde kullanılan “Health Guard” sistemi sayesinde sinekleri uzaklaştıran perde, antibakteriyel özelliğe de sahiptir. Laboratuvar ortamında test edilen perdeler, hijyenik ve korunaklı kumaşı sayesinde, mikropları ve bakterileri uzaklaştırmaktadır.”[46]

Şekil 6.24. Isı Üreten Kışlık Perde Örneği[45]

“Isı üreten kışlık perde; güneş enerjisinden fototermal etkiyle ısı üretebilen, nanometal parçacıklarla kaplanmış tekstil lifleri ile üretilmiştir. Teorik olarak açıklanacak olursa ışık metal yüzeye temas ettiği zaman, metaldeki elektronların hareketlerinin frekanslarını ve genliklerini değiştirmektedir ve bu sayede metal sisteminde ısınma meydana gelmektedir. Bunun daha anlaşılır olması için, yaz aylarında açığa bırakılan bir arabanın üstüne elimizle dokunamayacak kadar sıcaklığın artması örnek olarak gösterilebilir. Etkileşim yüzeyde meydana geldiği için nanometal parçacıkların kullanımı etkileşim yüzeyini ve dolayısıyla ısı verimini ciddi biçimde arttırmaktadır. Bu parçacıkların tekstil lifleri üzerine uygulanması yeni bir durumdur.

Nanometal parçacıkları tekstil liflerine uygulanarak büyük bir etkileşim yüzeyi oluşturulup metal parçacıkların ısı üretme yeteneği artırması planlanmıştır.”[47]

Şekil 6.25. Teknik Tekstilden Yapılan Japon Panel Perdeye Örnek[48]

“Teknik işlevselliği özgün bir görünüşle birleştiren Trevira CS ürünü olan akustik ses yalıtımı ve izolasyonu sağlayan panel perde japon perde veya stor perdedir. Zarif yapısı ve ipeksi, parlak yüzeyi ince ve estetik sunarak onu ticari mekanlar ve yaşam mekanlarımız için ideal hale getirmektedir.”[48]

Ses yalıtımı, bir oda gibi, kapalı bir alanda ses yalıtımı sürecini oluşturmaktadır. Bu tür yalıtım faaliyet alanı içine veya dışına filtreleme ses tutmak için bir ihtiyaç olduğu zaman genellikle istihdam edilmektedir. Ses yalıtım teknikleri çoğu dubleksleri ve apartmanlar gibi çok aile konutlar, iş ayarları kullanılır. Ses yalıtımının nasıl kullanıldığına en iyi örneklerden biri kayıt stüdyodur. Kayıt süreci ile müdahale arka plan gürültü önlemek için, şarkıcılar ve müzisyenler, ses geçirmez bir kayıt standında vokal ve enstrümantal parçalar oluşturur. Stand alanı dışından gelen sesler giriş yasaklar nedeniyle, kayıt kalitesi ile deforme veya müdahale için mevcut hiçbir şey yoktur. Sanatçılar bunları duymak gibi vokal performansları ve çeşitli müzik parçalarını içeren ses parçaları tam olarak yakalanır. “Empa’daki araştırmacılar tekstil tasarımcısı Annette Douglas ve ipek dokumacısı Weisbrod-Zürer AG ile birlikte çalışarak hafif olmasına rağmen ses geçirmeyen, yarı saydam perde kumaşı geliştirmişlerdir. Piyasaya sürülmesi ile birlikte çok yoğun bir talep gören perdeler; odanın akustiğini belirgin bir şekilde geliştirmenin yanı sıra, sesi emen bu perdelerin yarı saydam olması da, pek çok yerde kullanım şansını doğurmaktadır.”[49]

Şekil 6.26. Ses Geçirmeyen Yarı Saydam Perde Örneği[49]

Teknik tekstillerden üretilen kumaşlar, oda akustiğinin ayarlanması için inanılmaz bir çözüm sunmaktadır. Kumaşlar sadece iç mekanların dekoratif donatılarını değil, aynı zamanda pasif akustik görevi yaparak mekan içindeki çınlamaları engellemektedirler. Kumaşların ses absorbe etme dereceleri kesinlikle ölçülmüş ve sonuçlarına göre sınıflandırılmışlardır. Bu sayede akustik kumaşlar ile mekan akustiği planlaması her ölçüye göre hassas bir şekilde yapılabilir.

Şekil 6.27. Akustik Ses Yalıtımı Sağlayan Perde Örneği[50]

6.4. Halı Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller

İç mekanlarda kullanılan diğer bir teknik tekstil ürünü ise halılardır. Teknik tekstillerden yapılan halılar sesleri emer ve böylelikle iç mekanın kalitesini artırır. Teknik tekstillerden üretilen bu halılar, iç mekanlarda kullanılan telefon, faks, bilgisayar ve klimalardan kaynaklanan sesleri absorbe etmektedirler.

Şekil 6.28. Akustik Ses İletimini Sağlayan Yer Halı Döşemesi Örneği[51]

İç mekanlarda streslerini götüren teknik tekstil örnekleri olarak stres azaltan halılar gösterilebilir. “Bu halılar vücutta oluşan statik elektriği ortadan kaldırarak, sinir sistemindeki negatif etkiyi yok etmektedirler. Bu ürünleri üreten firmalar yenileme süresini 6 yıldan 4 yıla çekmeyi başarmışlardır. Yenilikçi, modern ve son teknoloji ile üretilen Stress Free halıları, vücutta biriken statik elektriğin deşarj edilmesi gerçeğinden yola çıkılarak geliştirilmiştir. Bu son teknoloji ile üretilen yeni StressFree halıların anti-statik özellikleri; statik yüklenmeyi önleyerek daha kaliteli bir yaşam ortamı sunmaktadır. Ürün ayrıca, günlük hayatta farkında olmadan depolanan statik elektriği bedenden atarak doğal bir terapi ortamı oluşturmaktadır.”[52]

Şekil 6.29. Stres Azaltan Halı Örneği[53]

İç mekanlarda kullanılan tekstil ürünleri, üzerinde mikroorganizmaların, üreyebilecekleri ve uzun süre yaşamlarını sürdürebilecekleri ürünlerdir. Bunun yanında, mikroorganizmalar, iç mekan tekstil ürünlerinde, biyoparçalanma, renk değişimi, lekelenme gibi pek çok soruna da yol açmaktadırlar. İç mekanda kullanılan teknik tekstil malzemelerine katılmak üzere, birçok anti-bakteriyel ajanlar geliştirilmiştir. Ancak bunların birçoğu, yıkama sırasında bu özelliklerini yitirdikleri, çevreye ve insan sağlığına zararları ve tekstilin bazı özelliklerini zayıflatmaları nedeniyle kullanılmamaktadırlar. Tekstil ürünleri yapıları ve kullanıldıkları yerler açısından mikro organizmaların yaşaması ve çoğalması için uygun sıcaklık, nem ve besin maddesi sağlayan ortamlardır. Tekstil yapılarının aralarına yerleşen mikro organizmalar tekstil ürünün kendisine ve kullanıcıya zarar verebilmektedir. Antibakteriyel özellik kazandırılan tekstil ürünleri mikro organizmaların neden olduğu olumsuzlukları azaltmaya ve ortadan kaldırmaya yardımcı olmaktadır. Bu ürün gurupları mikro organizmaların enfekte olmalarının önüne geçilmesi, enfeksiyonların kontrol altında tutulması, mikro organizmalardan kaynaklanan koku ve lekelenme ve renk değişiminin önüne geçilmesi ve kalite kaybının engellenmesi amacı ile kullanılmaktadır.

Şekil 6.30. Antibakteriyel Halı Örneği[54]

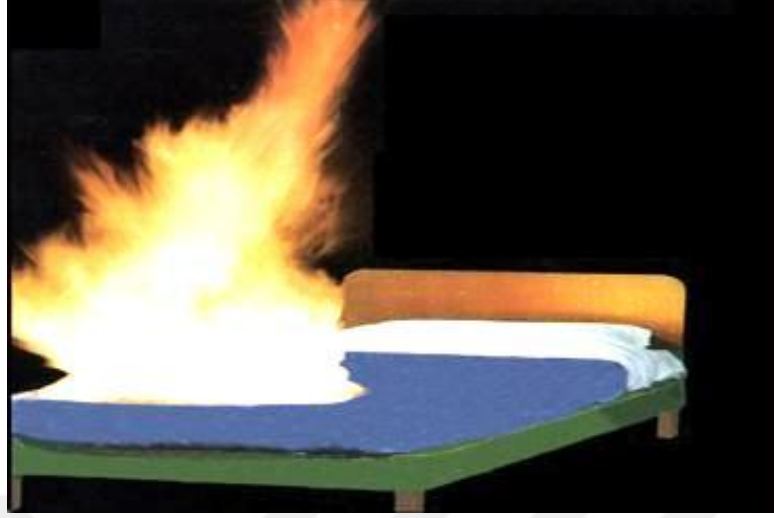
“Nano teknoloji halıya uyarlanmıştır. Nano teknoloji sayesinde tıpkı Nilüfer Çiçeği'nin yapraklarında olduğu gibi, su iticilik özelliği kazanan halılar leke tutmamakta, bakteri barındırmamakta ve kendi kendini temizlemektedir. Leke barındırmamanın dışında halının en önemli özelliklerinden biride halı hiç lekeyle karşılaşmasa da güneşten, ışıktan aldığı enerjiyle Nanoteknoloji sayesinde kendi kendini temizleyerek uzun yıllar ilk günkü gibi ışıltılı kalabiliyor.”[55]

Şekil 6.31. Leke Tutmayan Halı Örneği[55]

6.5. Yatak ve Yatak Tamamlayıcı Malzemeler Olarak Kullanılan Teknik Tekstiller

İç mekanlarda kullanılan teknik tekstillerden biri de, yanmayan kumaşlardan yapılan uyku setleridir. Gerek ülkemizde gerekse dünyada her yıl binlerce insan ev yangınları yüzünden hayatını kaybetmektedir. Evde veya kapalı mekânlarda kullanılan yer döşemeleri, perde, nevresim, yatak, yorgan ve benzeri birçok tekstil ürünü ihtiva eden malzemeler ev yangınlarında, yangının büyümesinde önemli rol oynamaktadır. Ev yangınlarının büyük bir kısmının sigaradan kaynaklandığı görülmektedir. Bundaki en büyük sebep tam sönmeyen sigaranın kumaş üzerinde unutulmasıyla izmaritin zamanla kumaşı tutuşturarak yangına sebep olmasıdır. Bu alanlarda kullanılan kumaşlara güç tutuşurluk özelliği kazandırılarak yangınlarda tutuşmanın başlaması geciktirilerek oluşacak zararlar azaltılabilir.

Şekil 6.32. Yanmayan Uyku Setlerine Örnek[56]

Bunun yanında iç mekanda kullanılan tekstillerde yatak, yorgan, yastık gibi ürünlerde de, stres azaltıcı bir özellik tekstil ürünlerine kazandırılarak piyasaya sürülmüştür. “Bu ürünlerin horlamayı kesmesi, vücutta dengeyi sağlaması, mide asitlerinin yemek borusuna kaçmasını engellemesi, hemoroid sancularına son vermesi eski özellikleridir. Bu özelliklere iç mekan tekstilleri üreticileri vücutta oluşan statik elektriği ortadan kaldırarak sinir sistemindeki negatif etkiyi yok eden ürünler eklenmiştir. Bunu da iç mekan teknik tekstilleri ile yapmışlardır. Bu iç mekan teknik tekstillerinde, Tibet keçilerinin yününden elde edilen ipliklerden üretilen kaşmir kumaşlara, nano teknolojisi uygulanarak statik elektriği alan ürünler(yatak, yorgan, yastık) üretilmiştir.”[57]

Şekil 6.33. Stres Azaltan Yatağa Örnek[58]

Şekil 6.34. Stres Azaltan Yorgan Örneği[59] **Şekil 6.35.** Stres Azaltan Yastık Örneği[59]

İç mekanlarda kullanılan teknik tekstillere başka bir örnek ise yataklarda kullanılan terlemeyi geciktiren, yatağın oda ısısında olmasını sağlayan teknik tekstil örnekleridir. Yatak pedleri buna örnektir.

Şekil 6.36. Yatağın Isısını Koruyan Yatak Pedleri[60]

Şekil 6.37. Yatak Isısını Koruyan Yatak Pedlerine Başka Bir Örnek[61]

“İç mekanda kullanılan teknik tekstiller uyku ürünlerinde de kullanılmaktadır. Uyku ürünlerinde kullanılan teknik tekstillerin astım, bronşit gibi alerjik hastalıklarda kullanımı tavsiye edilmektedir. Uyku ürünlerinde kullanılan antibakteriyel etken madde daha önce kullanılan kimyasallara kıyasla çok daha üstün özelliklere sahiptir. Günümüzde uyku ürünlerinde kullanılan anti bakteriyeller, bakterilerin hücre zarını kimyasal etki ile yok ederken, yeni üretilen teknik tekstillerde hücre zarını kılıç etkisi ile parçalayarak yok etmektedir. Bu sebeple bakteriler ürünlere karşı savunma mekanizması geliştirmektedir. Bu özellik sayesinde uyku ürünleri yüzeyde kalıcılığı koruyarak hiçbir şekilde başka yüzeylere bulaşmamaktadır.”[62]

Şekil 6.38. Antibakteriyel Teknik Tekstillerden Üretilen Uyku Seti Örneği[63]

“Günümüzde yüksek teknoloji endüstri ürünlerinin kullanıldığı sanatsal malzemelere karşı hiç olmadığı kadar ilgi gösterilmeye başlanmıştır. Gelişmiş Batı ülkelerinde çalışan kesim maddi açıdan zengin; fakat zaman bakımından fakirdir. Bu da evde yapılmış gibi görünen, kişiye özgü ürünlere karşı bir talep oluşmasına yol açmıştır.

Bu sebeple el yapımıyla, geleneksel teknik ya da malzemeleri kullanarak, ileri teknoloji ürünleriyle bir araya getirmek ideal bir fikir gibi görülmektedir.”[28] Kurşun geçirmez kapitone yorgan bunlara bir örnektir.

Şekil 6.39. Kurşun Geçirmez Kapitone Yorgan[65]

7. OTELERDE KULLANILAN TEKNİK TEKSTİLLER

7.1. Otel Kavramı ve Sınıflandırılması

“Konaklama işletmeleri temel konaklama işletmeleri ve yardımcı konaklama işletmeleri olarak ikiye ayrılır;

A) “Temel konaklama işletmeleri dörde ayrılır;

- 1) Otel,
- 2) Motel,
- 3) Tatil Köyü,
- 4) Pansiyonlar’dır.”[66]

1)“Oteller; Asli fonksiyonları müşterilerin konaklama ihtiyaçlarını sağlamanın yanında, yeme-içme, spor ve eğlence ihtiyaçları için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulundurabilen tesislerdir.”[67]

A)-“Verdikleri hizmet kalitesine göre oteller, turistik belgeli oteller ve turistik belgesiz oteller olmak üzere ikiye ayrılır;

- 1)-Turistik Belgesiz Oteller yerel yöneticiler tarafından kontrol edilir.
- 2)-Turistik Belgeliler ise Turizm Bakanlığı tarafından kontrol edilir.

B)- Amaçlarına göre oteller ikiye ayrılır;

- 1)- Dinlenme ve eğlence otelleri,
- 2)- Şehir Otelleri(Business Hotels).

Turistik belgeli otellerde yıldız sayısının fazlalığı, verilen hizmetin çeşitliliğini ve kalitesinin yüksekliğini gösterir.

Bir Yıldızlı Oteller:

- En az 10 oda
- İyi düzenlenmiş resepsiyon, Lobi
- Oturma salonu
- WC`ler
- Kahvaltı salonu
- Yönetim masası

İki Yıldızlı Oteller(Bir Yıldızlıya ek olarak):

- En az 20 oda
- Odalarda telefon
- İçki servisi için büfe

Üç Yıldızlı Oteller(İki yıldızlıya ek olarak):

- En az 30 oda
- Yönetim odaları
- İçki servis ve oturma odaları
- Asansör, ısıtma ve soğutma sistemleri
- Müzik yayını
- Toplantı salonu

Dört Yıldızlı Oteller(Üç yıldızlıya ek olarak):

- En az 70 oda
- Banyolarda küvet
- Birinci sınıf lokanta
- Çamaşır yıkama ve ütüleme servisleri
- Eğlence, müzik ve serbest zamanları değerlendirme merkezleri
- Oda servisi
- Müşteri hizmetleri servisi
- Berber ve kuaför
- Odalarda TV

Beş Yıldızlı Oteller (Dört Yıldızlılara Ek Olarak):

- En az 100 oda
- Bütün odalarda kasa
- Garaj
- Yüzme havuzu
- Gece kulübü ve diskotek
- 24 Saat oda servisi
- Yatak odalarında ses geçirmezlik.”[68]

2)“**Motel;** Yerleşim merkezleri dışında, karayolları güzergahı veya yakın çevrelerinde inşa edilen, motorlu araçlarıyla yolculuk yapanların konaklama, yeme-içme ve araçlarının park ihtiyaçlarını karşılayan en az on odalı tesislerdir.

3)**Tatil Köyleri;** Doğal güzellikler içerisinde, rahat bir konaklama yanında çeşitli spor, eğlence ve satış hizmetlerinin de sağlandığı yaygın yerleşim düzeninde, tüm cephelerinde en fazla üç katlı olarak görülen yapılardan oluşan ve en az seksen odalı tesislerdir. Tatil köylerinde, doğal varlıklar ile yöresel değerlerin korunmasına da özen gösterilerek nitelikli çevre düzenlemesi yapılır. Tatil köyü hudutları emniyet altına alınır, girişte kontrol ünitesi ile tesis bünyesinde otopark düzenlenir.”[67]

4)“**Pansiyon:** Yönetimi basit, yemek ihtiyacının idare tarafından sağlanabildiği veya müşterilerin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkanı bulunan, en az beş odalı işletmelerdir.

B) Yardımcı Konaklama İşletmeleri:

1)**Kamping:** Turistlerin her türlü gereksinimlerini kendilerinin karşıladığı tesistir. Kampingler konum olarak karayolları güzergahı ve çevresinde kurulurlar. Yakınlarında deniz,göl gibi doğal güzellikler bulunur.

2) Kırsal Turizm İşletmeleri (Oberj): Kırsal yörelere yapılan gezilerde konaklanan işletmedir. Tabiat güzelliği ön plandadır. Spor ve av turizmi yapmak isteyenlerin konakladığı tesislerdir. Kendi içinde üçe ayrılır;

a) Çiftlik Evi-Köy Evi: Kırsal bölgelerde çiftlik organizasyonu amacıyla kurulmuş ve çiftlik üretimi ile birlikte konaklama olanağı sağlayan, gelen müşterilerin de isterlerse çalışma programlarına katılabilecekleri, kırsal yaşantının sahnelenmesine olanak sağlayan en az beş odalı konaklama işletmeleridir.

b) Yayla Evi: Yayla evleri, bakanlıkça geliştirilmeleri uygun görülen yaylalarda bulunan, müstakil veya toplu olarak hizmet verebilecek en az beş odalı konaklama işletmeleridir.

c) Dağ Evi: Dağ evi; kış sporları veya çim sporları yapmak, doğanın güzelliklerinden faydalanmak amacıyla, çevresel açıdan sorumlu bir anlayışla işletilen en az bir yıldızlı otel düzeyindeki konaklama işletmeleridir.

3) Hostel: Bilgi edinme ve dinlenme amacıyla seyahat edenlerin (öğrenciler vb.) konakladıkları işletmedir. Hosteller az gelirlilerin de yararlanabileceği ucuz konaklama tesisleridir.

4) Apart Otel: Bağımsız apartman veya villa olarak inşa edilmiş tesistir. Konuklar yeme-içme gereksinimlerini kendileri karşılarlar. Apart Oteller bu gereksinimlerin karşılanmasına yardımcı araç-gereçle donatılmışlardır. Bir otel veya tatil köyü içerisinde de yer alabilirler.

5) Yüzer Tesis: Türk karasularında veya limanlarında, turizm amaçlı olarak konaklama ve/veya yeme-içme hizmeti verebilecek nitelikteki, kendiliğinden hareket etme kabiliyetine sahip veya bir romorkör vasıtası ile çekilen işletmedir.”[66]

C) Bunların dışında belli konseptlere hizmet eden işletmeler vardır. Bu işletmeler sırasıyla;

1)“Sağlık ve Spor İşletmeleri: Sağlıklı yaşam işletmeleri; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezlerinde yönetmelikte belirlenmiş asli konaklama tesisi bünyesinde bulunan işletmelerdir. Doğal çevre içerisinde düzenlenen bu tesislerde; tedavi, birlikte düşünme, hareket etme yoluyla ortak motivasyon ve sinerji yaratmaya veya sağlık tedavisi sonrası rehabilitasyona veya terapiye yönelik hizmetleri verilir.

2)Termal İşletmeler: Termal işletmeler; toprak, yer altı, deniz ve iklim kaynaklı doğal tedavi unsurlarının tedavi edici faktör olarak kullanıldığı kaplıcalar, içmece ve iklim kür merkezleri ile buralarda kurulan tedavi ve rekreasyon amaçlı üniteleri içeren işletmelerdir.Termal konaklama ve termal kür işletmesi olmak üzere iki tür termal işletme bulunmaktadır.

a)Termal konaklama işletmeleri: Bu yönetmelikte tanımlanan asli konaklama işletmeleri ile birlikte işletilip belgelendirilen ve bünyesinde yer aldıkları konaklama işletmelerinin tür ve sınıfı da belirtilerek isimlendirilen termal işletmelerdir.

b)Termal kür işletmeleri: Bünyesinde konaklama yapılmadan kür programı çerçevesinde işletilip belgelendirilen termal işletmelerdir.”[66]

7.2. Otel Tarihçesi

“Bugünkü anlamıyla ilk oteller 1634'te Londra'da, 1667'de de Paris'te açılmıştır. Fakat otelciliğin bir endüstri kolu halinde gelişmesi, 20. yüzyılda olmuştur. İnsanların seyahatlere gittikçe daha çok çıkmaları, turizm faaliyetinin yaygınlaşması, taşıt araçlarının çoğalıp modernleşmesi, otelciliğin büyük çapta genişlemesini temin etmiştir.

1830'dan sonra Batı ülkelerinde toplu halde tertiplenen hafta sonu gezileri de, bu yolda ileri doğru olumlu bir adım olmuştur. Çok ve iyi otellerin bulunduğu merkezlerin daha çok turist çekmesi de, bu alandaki çabaları teşvik etmiştir. Bugün Amerika ve ileri Batı ülkelerinde otelcilik tam bir sanayi kolu şeklinde çalışmakta, bu işe milyarlarla ifade edilen yatırımlar yapılmaktadır. Hatta dev otelcilik şirketleri, yabancı ülkelere dahi yatırımlara kalkışmaktadırlar.

Bugünkü anlamıyla otelcilik, müşteriye konfor, temizlik, iyi yetişmiş personel ve eğlence temin etmek demektir. Eskiden misafirhane denilen yerler, zamanla otel ismini almıştır.

Seçuklularla başlayıp Osmanlılar zamanında da devam eden hanlar ve kervansaraylar. Anadolu'nun pekçok yerinde bu maksatla inşa edilmişti. Daha insani anlayışla, yardımlaşma ve koruma düşüncelerinin hakim olduğu han ve kervansaraylar, Anadolu'daki ilk oteller olarak kabul edilir. Hanlar büyük yerleşim merkezlerinde, kervansaraylar ticari yollar üzerinde yapılırdı. Buralarda, hasta ve fakir yolcuların tedavileri dahil bütün ihtiyaçları, üç gün parasız karşılanırdı. O günlerden kalan kervansaraylar, günümüzde tarihi eser olarak muhafaza edilmektedir.

İngiltere ve Avrupa'da, han ve kervansaraylara benzer yerlere on beşinci yüzyıldan itibaren rastlanmaktadır. Bunlar çok iptidai olup, bir nizamla bağlanmış değillerdi. Avrupa'da 18. asırdan itibaren, Fransızca hostel'den hotel kelimesi kullanılmaya başlandı. Dünyada lüks olarak ilk otel 1829 da Boston'da açıldı. Tremont House adındaki bu otelde müşteriler için tek odalar tahsis edilmişti. Anahtarı müşteriye verilen bu odalar, ceviz mobilya ile süslenmişti. Aydınlatma olarak mum yerine havagazı kullanılıyordu. Bu otel 18. asrın sonuna kadar, dünyadaki bütün lüks otellere örnek oldu.

1896 yılında New York'ta açılan Waldorf-Astoria isimli otel ise, zenginlere hitap eden çok lüks bir oteldi. 1907 yılında Boston'da açılan otel odalarına ilk defa banyo kondu. Yirminci yüzyılda otelcilik sahasında büyük gelişmeler oldu. Dünyanın pekçok yerinde büyük lüks oteller yapıldı. İşletmeleri için lüzumlu personelin

yetiştirildiği okullar açıldı. Bütün ÷lkelerde iç ve dış turizmin gelişmesiyle otelcilik bir endüstri halini aldı. Oteller genel olarak insanların çok uğradığı gar, fuar ve panayırlara yakın yerlerde açılır.

Otelin bulunduğu yerin yola bağlantılı olması, arabalara park imkanının bulunması, sağlık merkezi ve okul girişlerinin çakıştığı yerlerde bulunmaması, aranılan diğer hususlardır. Türkiye’de, şimdiki manada oteller 1950’den sonra gelişmeye başladı.”[70]

8. OTEL St. REGİS İSTANBUL'un ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN TEKNİK TEKSTİL KULLANIM ANALİZİ

8.1. Otel St. Regis İstanbul

Yaptığım literatür araştırmasında, teknik tekstillerin iç mekan donatılarında kullanımı araştırılmış ve teknik tekstillerin kullanım oranının en yoğun otellerde olduğu görülmüştür. Otellerde teknik tekstillerin kullanımı hijyen, korunma, ergonomi ve konfor açısından çok önemlidir. Araştırma kapsamında, özellikle Türkiye'deki design ödüllü oteller araştırılmıştır, "European Hotel Design Awards" (Avrupa'nın Dizayn Otel Ödülleri), Türkiye'den en son 2015'te, 3otel tarafından alınmıştır. Bu oteller İstanbul Nişantaşı'nda bulunan St. Regis İstanbul, yine İstanbul'da hizmet veren Raffles Zorlu Center ve Mandarin Oriental Bodrum'dur. Bu üç otelden, St.Regis İstanbul'u seçilmesindeki neden, dünyaca ünlü markaların şık butiklerinin, modern sanat galerilerinin, gözde yemek ve eğlence mekânlarının yer aldığı İstanbul'un en gözde noktası Nişantaşı'nda olup, ulaşımı kolay olan bir noktada olmasıdır.

Şekil 8.1. St. Regis İstanbul [71]

“On farklı kategoride dağıtılan ödülleri alan otellerin, ödüle layık görüldükleri kategorileri birbirinden farklıdır, fakat üç otelin ortak noktası, yeni mimari tasarım kategorisinde ödüle layık görülmeleridir.

St. Regis İstanbul Otel, ‘yeni mimari tasarım’, ‘yatak odası–banyo’, ‘etkinlik alanı’, ‘spa, sağlık, eğlence alanları’ ve ‘dizayn suit’ olmak üzere beş farklı kategoride ödül alarak, en çok ödüle layık görülen Türk oteli olmuştur.”[71]

8.1.1. Otel St. Regis İstanbul Suit ve Odalar

“St. Regis İstanbul’un, Maçka Parkı’na ve Boğaz’a ya da *début-de-siècle* tarzı binaların bulunduğu Abdi İpekçi Caddesi’ne bakan odalarının tamamında özel tasarlanan mobilyalar yer almaktadır. Ayrıca sanata verdiği önemle bilinen St. Regis İstanbul’un odalarında, yerli ve yabancı pek çok sanatçının orjinal eserleri sergilenmektedir. Banyolarında ise, marmara mermeri kullanılmıştır.

St. Regis İstanbul, dört adet St. Regis Suite, dört adet Empire Suite, bir adet Caroline Astor Suite, dört adet Cosmopolitan Suite, Maçka Parkı ve Boğaz Manzaralı odalar olmak üzere farklı tasarım anlayışıyla misafirlerine hizmet vermektedir.”[72]

Şekil 8.2. St. Regis İstanbul, Oda [72]

Şekil 8.3. St. Regis İstanbul, Suit Oda [72]

Şekil 8.4. St. Regis İstanbul, Suit Oda [72]

Şekil 8.5. St. Regis İstanbul, Suit Oda Banyo [72]

8.1.2. Bentley Suite

“Dünyanın en lüks otomotiv üreticisi Bentley ile işbirliğiyle tasarlanan otelin en seçkin sülitlerinden biri olan Bentley Suite, modern lüks ve performans tutkunları için tasarlanan Bentley Continental GT modelinden ilham alarak yaratılmıştır. Tamamında el yapımı bitişlerin ve türünün tek örneği mobilyaların kullanıldığı sülit, bir Bentley’in direksiyonundayken hissedilebilecek stili ve lüksü yansıtmıştır. Ayna detaylı tavanı ve Continental’in direksiyonunu çağrıştıran mermer zeminli bir antresi bulunan sülitin girişindeki özel Bentley derisinden tasarlanan kanepeler, hatları ve kıvrımlarıyla Continental’in çizgileri arasında bir bağ kurarak mekanı bütünlemektedir. Dişbudak ağacından üretilen ve metal, antrasit ve şarap rengi vurguların dikkat çektiği barda yer alan üç Breitling saat İstanbul, Londra ve New York yerel saatlerini göstermektedir. Bentley’in ikonik ön panelini soyut bir tarzda yorumlayan halı; Bentley imzalı özel tasarım puro kutusu, kadın ve erkek için uyumlu mücevher kutuları, iki şampanya soğutucusunun yer aldığı büyük bir kanepeler ve yatak odasındaki Bentley Home şezlong sülitin özel parçaları arasında dikkat çekmektedir.”[72]

Şekil 8.6. St. Regis İstanbul, Bentley Suite [72]

Şekil 8.7. St. Regis İstanbul, Bentley Suite Banyo [72]

8.1.3. Spago Lounge

“St. Regis İstanbul’un terasında üst üste 21 sene boyunca Oscar ödül törenlerinin resmi partilerini düzenleme başarısı gösteren, iki Michelin yıldızlı dünyaca ünlü şef Wolfgang Puck’ın restoranı Spago yer alıyor. Yıl boyu açık terasıyla misafirlerini ağırlayan Spago Lounge ise, müzikleri, özel kokteylleri, seçkin içkileri ve lüks şampanya seçenekleriyle hizmet vermektedir.

Şekil 8.8. St. Regis İstanbul, Spago Lounge [72]

Şekil 8.9. St. Regis İstanbul, Spago Lounge [72]

8.1.4. Regis Brasserie

St. Regis İstanbul'un giriş katındaki St. Regis Brasserie, Paris brasserie'lerini andıran tasarımı, tike ambiyansı ve lezzetli menüsü ile hizmet vermektedir. Ayrıca, lobide bulunan Petit "O" Bar misafirleri karşılamaktadır.

Şekil 8.10. St. Regis İstanbul, Regis Brasserie [72]

Şekil 8.11. St. Regis İstanbul, Regis Brasserie [72]

8.1.5. İridium Spa

İridium Spa, tektonik ve dokulu özellikleriyle doğadan ipuçları taşımaktadır. Yedi masaj odası, kapalı havuz ve bir hamam yer almaktadır.

Şekil 8.12. St. Regis İstanbul, İridium Spa [72]

Şekil 8.13. St. Regis İstanbul, İridium Spa [72]

Şekil 8.14. St. Regis İstanbul, İridium Spa [72]

8.1.6. Astor Ballroom Balo Salonu

Astor Ballroom Balo Salonu, bronz konstrüksiyon üzerine oniks taş ve parlak lake cilalı abanoz döşemeli olup özel etkinlikler ve kutlamalar için 160 kişiye kadar konuk ağırlayabilmektedir. Otelde ayrıca en ileri teknolojilerle donatılmış 7 toplantı salonu bulunmaktadır

Şekil 8.15. St. Regis İstanbul, Astor Ballroom Balo Salonu [72]

8.1.7. Lobi

1920'lerin İstanbul'unun Art Deco stilinden ilham alarak, tasarlanmıştır. Lasvit tarafından 343cam panelin birleştirilmesiyle tasarlanan "Supernova" adını taşıyan avize, resepsiyon alanının tamamını kaplamaktadır.

Şekil 8.16. St. Regis İstanbul, Dinlenme Alanı [72]

20. yüzyılın başında Türk evlerinde sıkça bulunan dolaplardan esinlenilerek tasarlanan ve lobinin bir duvarını boydan boya kuşatan pirinç ve pahlıncı cam detaylı, parlak lake cilalı vitrinde ‘Hiref’ tarafından tasarlanan objeler sergilenmektedir.”[72]

Şekil 8.17. St. Regis İstanbul, Lobi [72]

8.2. Otel St. Regis İstanbul' un Teknik Tekstil Kullanım Analizi

Otel St.Regis İstanbul'un iç mekanlarında kullanılan teknik tekstil özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Alev almazlık,
- Antibakteriyellik,
- Geç tutuşurluk,
- Kir İticilik,
- Su iticilik,
- Yüksek güneş ve ısı haslığı,
- Yüksek sürtünme haslığı,

8.2.1. Koltuk ve Sandalyelerde Kullanılan Döşemelik Kumaşlar

Otel St.Regis İstanbul'da, kullanılan döşemelik kumaşlarda üç farklı konstrüsiyon bulunmaktadır.Bu kumaş konstrüsiyonları %90pes-%10cotton, %84-%16, %56-%44'dür.Kumaş enleri 150cm'dir.Kumaşlarda su iticilik özelliğinin yanında, yüksek sürtünme haslığı ve yanmazlık özellikleri de bulunmaktadır.Düz renk ve natural tonlar kullanılmıştır.

Şekil 8.18. St. Regis İstanbul, Döşemelik Kumaş [73]

Şekil 8.19. St. Regis İstanbul, Döşemelik Kumaş [73]

8.2.2. Deri Yatak Başlıkları, Duvar Kaplamaları ve Döşemelik

Otel St. Regis İstanbul'da, kullanılan deri malzemeler suni deridir. Suni deri ürünler, otelin bir kısım koltuk kaplamalarında, bazı duvar kaplamalarında ve tüm odalardaki yatak başlarında kullanılmıştır. Suni deri üretim eni (+5)140cm'dir. Kullanılan suni derilerin konstrüksiyonu %84PVC, %14PES, %2Poliüretandır. Sürtünme, renk, ışık, ter haslıkları yüksek, kolay silinir ürünler kullanılmıştır. Düz renk ve natural tonlar kullanılmıştır.

Şekil 8.20. St. Regis İstanbul, Deri Kumaş [73]

Şekil 8.21. St. Regis İstanbul, Deri Kumaş [73]

8.2.3. Perdeler

Otel St. Regis İstanbul'da, kullanılan tül ve kalın(blackout) perdeler %100polyester, üretim kumaş enleri 300cm, güneşe dayanıklı, ısı ve sürtünme haslıkları yüksek, su iticilik, güç tutuşurluk özelliklerini barındıran yıkanabilir perdelerdir. Tül perdeler %96 ışık geçirgenliğine sahipken, blackout kalın perdeler %100 ışık geçirmezlik özelliğine sahiptirler. Düz ve naturel tonlar kullanılmıştır.Tül perdeler kanun pile, kalın perdeler amerikan pile olarak dikilmiştir.

Şekil 8.22. St. Regis İstanbul, Perde [74]

Şekil 8.23. St. Regis İstanbul, Perde [73]

8.2.4. Halı

Otel St.Regis İstanbul'da, kullanılan halılar güneşten solmaya dayanıklıdır.Bu özelliğin dışında halılar da, kir iticilik teknik özelliği bulunmaktadır.Halıların konstrüksiyonu %50 viscose, %50woll'dur.Otelin bazı bölümlerinde halı, bazı bölümlerinde halıfleks olarak kullanılmaktadır.Halılar naturel tonlarda düz yada tona ton hafif desenler şeklindedir. Astor Ballroom Balo Salonunda, halıfleksin bazı bölgelerinde, gerçek bakırdan çemberler yer almaktadır.

Şekil 8.24. St. Regis İstanbul, Halı [73]

Şekil 8.25. St. Regis İstanbul, Halı [73]

8.2.5. Duvar Kağıtları

Otel St. Regis İstanbul'da, kullanılan duvar kağıtları, uzun ömürlü, silinebilir, alev almaz ve kir itici özelliklerine sahip olup, ateşe ve bakteriye karşı dayanıklı, nefes alabilir, kolay temizlenir, tekstil tabanlı duvar kağıtlarıdır. Otelin genelinde düz yada kendinden dokulu, sade dekoratif, Hollanda kökenli duvar kağıtları kullanılmıştır.

Şekil 8.26. St. Regis İstanbul, Duvar Kağıdı [74]

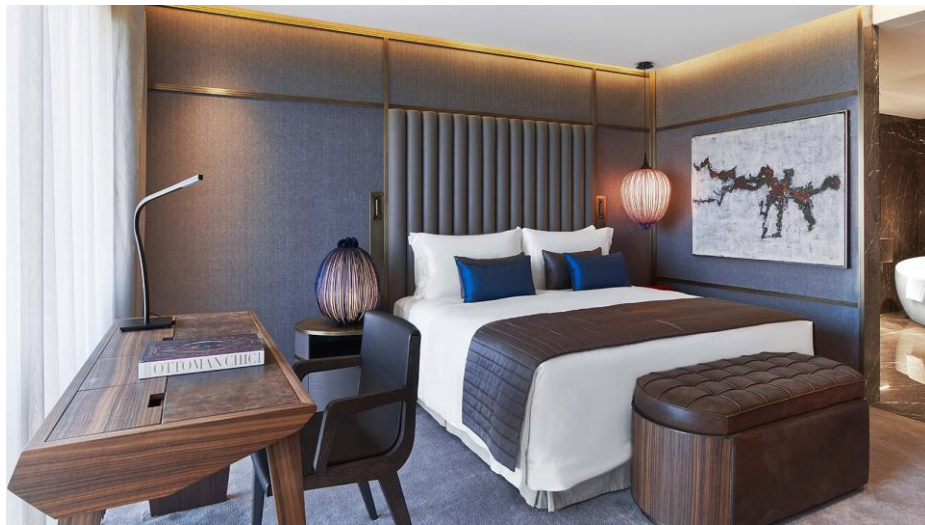
Şekil 8.27. St. Regis İstanbul, Duvar Kağıdı [73]

8.2.6. Yatak Örtüsü ve Nevresimler

Otel St.Regis İstanbul'da, nevresim takımlarında vücut ısını dengede tutan %100 pamuklu nevresim takımları kullanılmıştır.Odalarda kullanılan polyester ağırlıklı yatak örtülerinde ise su iticilik özelliği bulunmaktadır.Nevresimlerde beyaz renk kullanılırken, yatak örtülerinde düz renkler ve naturel tonlar kullanılmıştır.

Şekil 8.28. St. Regis İstanbul, Yatak ve Örtüsü ve Nevresim [73]

Şekil 8.29. St. Regis İstanbul, Yatak ve Örtüsü ve Nevresim [73]

8.2.7. Masa Örtüleri

Otel St. Regis İstanbul, yemek masalarında, beyaz renk polyester-viskon karışımı su iticilik özelliklerine sahip, yıkanmaya dayanıklı masa örtüleri kullanılmıştır.

Şekil 8.30. St. Regis İstanbul, Masa Örtüsü [73]

Şekil 8.31. St. Regis İstanbul, Masa Örtüsü [73]

8.2.8. Havlu ve Bornozlar

St. Regis İstanbul, havlu ve bornozlarında su emici özelliği yüksek %100 pamuk, yumuşatılmış ürünler kullanılmıştır. Bu ürünler yıkamaya dayanıklıdır, fakat artı teknik tekstil özelliği eklenmemiştir. Tüm havlu ve bornozlar beyaz renktir, üzerlerinde otel logosu yer almaktadır, bornozlarda logolara ek olarak yaka kısmında, logo işlemeyle aynı renk şerit vardır.

Şekil 8.32. St. Regis İstanbul, Havlu ve Bornoz [74]

Şekil 8.33. St. Regis İstanbul, Havlu ve Bornoz [73]

8.3. Bölüm Değerlendirilmesi

Yapılan literatür araştırmasında, teknik tekstillerin iç mekan donatılarında kullanımını araştırılırken, teknik tekstillerin kullanımının en yoğun otellerde olduğu görülmüştür. Teknik tekstil kullanım analizi yapılmak üzere Otel St. Regis İstanbul seçilmiştir.

Türkiyeki dizayn ödüllü oteller araştırılmış, bunun sonucunda; Türkiye’den 2015 yılında “European Hotel Design Awards”(Avrupa’nın Dizayn Otel Ödülleri)’ni alan üç otelden en çok ödülü alan Otel St. Regis İstanbul olmuştur. Bu ödüllerden ‘yeni mimari tasarım’, ‘yatak odası–banyo’, ‘etkinlik alanı’, ‘spa, sağlık, eğlence alanları’ ve ‘dizayn suit’ alanlarında olmak üzere beş farklı kategoride ödülü alan Otel St. Regis İstanbul’un aynı zamanda, dünyaca ünlü markaların şık butiklerinin, modern sanat galerilerinin, gözde yemek ve eğlence mekânlarının yer aldığı İstanbul’un en gözde noktası Nişantaşı’nda olup, ulaşımı kolay olan bir noktada olmasında seçilmesinde büyük etkindir.

Yapılan araştırma sonucunda, Otel St. Regis İstanbul'da kullanılan iç mekan tekstillerinde, birçok teknik tekstil özelliklerinden; alev almazlık, antibakteriyellik, geç tutuşurluk, kir iticilik, su iticilik, yüksek güneş ve ısı haslığı, yüksek sürtünme haslığı özelliklerini içeren ürünlerin kullanıldığı görölmüştür.

Otelde daha çok teknik tekstil özelliği içeren ürünler kullanacak alanlar var iken, daha kısıtlı ürünlerin kullanılmasının sebebi; işletmeci açısından ürün maliyetlerinin daha fazla yükselmesini engellemektir. Dolayısıyla teknik özellikli kumaşlar zaruri görölen alanlarda kullanılmıştır. Daha fazla teknik özellikli kumaşların kullanılması maliyetleri artırırken bir taraftan da otelde hali hazırda kullanılan teknik özellikli kumaşlar kullanıcıya hijyen, korunma, ergonomi gibi konforlar sağlamaktadır.

9. SONUÇ

Tekstil, insanoğlunun kendini soğuktan, sıcaktan ve diğer doğa olaylarından koruma gereksinimi ile birlikte doğmuş, varoluşunun ilk günlerinden başlayarak güncelliğini korumuştur. Yaşamımızın bir parçası olan tekstiller, giysilerimiz dışında mekânlarımızda da birçok işlevi yerine getirmektedirler. Temizlik, ısınma, korunma ve estetik kaygılarımız, giysilerimiz için önemli olduğu kadar ev tekstilleri için de geçerlidir. Bu açıdan bakıldığında iç mekan tekstilleri yaşamımızı birinci derece etkilediği için büyük bir öneme sahiptir. Nasıl ki giyim günümüzde artık örtünmeden çok daha fazla şey ifade ediyorsa iç mekan tekstilleri de, artık temel fizyolojik gereksinimlerden çok daha fazla şey ifade etmektedir. Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler, tekstilin de kendi içerisinde gelişmesine sebep olmuştur.

Kavram olarak çoğumuzun hayatının dışında gördüğü, ancak bugün inşaatlardan itfaiye elbiselerine, taşımacılıktan sağlığa kadar yaşantımızın her alanında yer alan teknik tekstilin, güncelliğini yitiren eski tanımı, “Koruyucu amaçlı olmayan giysilerin, ev tekstil ürünlerinin, döşemelik ve zemin kaplamalarının dışında kalan tekstil malzeme ve ürünleri” şeklindeydi. Teknik tekstillerin günümüzdeki tanımı ise, sayıları hızla artan tekstil ürünlerinin, hem performans ve dekoratif özelliklerini, hem de fonksiyonlarını bir araya getireci niteliklerinden yola çıkılarak, “Estetik veya dekoratif özelliklerinden ziyade, öncelikle teknik performansları ve fonksiyonel özellikleri için üretilen tekstil malzemesi ve ürünleri” olarak yapılmaktadır.

Tez yazım süresinde, teknik tekstillerin iç mekan donatılarında kullanımını araştırılırken, teknik tekstillerin en yoğun kullanımının otellerde olduğu görülmüştür.

Oteller, belirli bir ücret karşılığında yolcu ve turistlere konaklama ve yemek hizmeti veren tesislerdir. Bugünkü anlamıyla otelcilik, müşteriye konfor, temizlik, iyi yetişmiş personel ve eğlence temin etmek demektir. Eskiden misafirhane denilen yerler, zamanla otel ismini almıştır. Oteller, gerekli hijyeni sağlamak için ağır ve günlük yıkama koşullarına dayanıklı tekstil malzemeleri kullanmalıdırlar. Otel

kullanımı için dayanıklılığı, mukavemeti ve teknik özellikleri arttırılmış tekstiller üretilmekte ve kullanılmaktadır.

Mekanın, nesnelere toplamından oluştuğu düşünülürken nesnesiz mekânın olmadığı görülmektedir. İnsanın, yaşamının büyük bir kısmının kendi eliyle var ettiği iç mekanlarda geçirmesi, ayrıca içindeki nesnelere de bu yapay mekana göre anlam kazanması, iç mekanların insan hayatında ne derece önemli rol oynadığını kanıtlamaktadır.

İç mimari ve tekstil tasarımları teknolojik ve estetik yönden birçok boyutu paylaşmaktadır. Aynı zamanda teknolojik ve estetik yönleri, her iki alanın bilgi ve teknolojik dağarcığıyla yeniden biçimlenmektedir. Özellikle son dönemde kurulan bu ilişkinin hızla gelişmesi, teknik tekstillerin mekana kattığı katma değerlerin artmasına sebep olmuş ve toplu kullanım alanı olan otellerde, Otel St. Regis İstanbul örneğinde yapılan teknik tekstil kullanım analiz sonucu olarak da görüldüğü gibi teknik tekstillerin kullanımının artmasına sebep olmuştur.

KAYNAKLAR

- [1] Can,Ö., “Endüstride Kullanılan Teknik Tekstiller Üzerine Bir Araştırma”, Tekstil Teknolojileri Elektronik Dergisi, 2008(3), s:31
- [2] <http://www.tekstilteknik.com/Referanslar/Tekniktekstiller.asp>
(Erişim tarihi:05.05.2014)
- [3] http://www.dokuma.org/dkmclk_trh.htm (Erişim tarihi:05.05.2013)
- [4] <http://www.delinetciler.net/forum/genel-kultur/140956-sumerbanks-hakkinda-bilgi.html> (Erişim tarihi:05.05.2013)
- [5] <http://www.isteataturk.com/haber/3226/bursa-sumerbanks-merinos-fabrikasini-actiktan-sonra-tesisleri-gezerken-02021938> (Erişim tarihi:05.05.2013)
- [6] <http://www.tekstildershanesi.com.tr/makaleler/turk-tekstil-tarihi.html>
(Erişim tarihi:10.01.2017)
- [7] Develioğlu, F., Kılıçkını, N., “Osmanlıca Türkçe Okul Sözlüğü”, Rafet Zalimler Kitabevi, İstanbul, 1982, s.227
- [8] Wilson, J., “Handbook of Textile”, The Textile Institute, Woodhead Publishing, Ltd.,U.S.A, 2001, s.8
- [9] www.designersguild.com (Erişim tarihi:05.05.2013)
- [10] Yıldırım, L., “Günümüz Ev Tekstil Tasarımını Etkileyen Faktörlerin Saptanması ve Türk Ev Tekstilindeki Durumu”, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil Ana Sanat Dalı, Sanatta Yeterlilik Tezi, 2007, s:8-12
- [11] <https://tekstilsayfasi.blogspot.com.tr/2012/12/teknik-tekstiller-kullanm-alanlar.html>, (Erişim Tarihi: 23.02.2017)
- [12] Teknik tekstilleri ve kullanım alanları, Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi, 2007;s:80
- [13] http://www.musiad.org.tr/F/Root/Pdf/Ara%C5%9Ft%C4%B1rma%20Raporlar%C4%B1/Ara%C5%9Ft%C4%B1rma%20Raporlar%C4%B1/Teknik_Tekstil_Raporu_.pdf s:19-22 (Erişim Tarihi:24.02.2017)
- [14] <http://www.ito.org.tr/Dokuman/Sektor/1-91.pdf>, s:2-4 (Erişim tarihi:23.02.2017)
- [15] Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu, 21-22 Ekim 2010 Düzce, Nanoteknoloji ve Tekstil Sektöründe Uygulamalar; S: 7-8

- [16] Özdoğan, E., Demir, A., Seventekin, N., “Nanoteknoloji ve Tekstil Uygulamaları”, Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi, S:3, 2006, s:159
- [17] Teknik Tekstiller Sektörü, Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığı, İhracat Genel Müdürlüğü, Tekstil ve Konfeksiyon Ürünleri Daire Başkanlığı, s:1
- [18] Bocker, G., Stone, S., “İç Mekan Tasarımı Nedir?”, Yem Yayınları, İstanbul, 2011, s:7-8-9
- [19] Görsel İç Mimarlık Sözlüğü / Literatür Yayınları / s:166 (Erişim Tarihi: 27.02.2017)
- [20] Karamanoğlu, T., “İç Mekan Resimleri”, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Ana Sanat Dalı Programı, Yüksek Lisans Tezi, 2007,s:1
- [21] Kahvecioğlu, H., “Mimarlıkta İmaj:Mekansal İmajın Oluşumu ve Yapısı Üzerine Bir Model”, Doktora Tezi, İTÜ, İstanbul,1998, s:35
- [22] Jeodicke, J., “Space and Form in Architecture”, Karl Kramer Verlag Stuttgart, 1985, p:52
- [23] Altan, İ.,” Mimarlıkta Mekan Kavramı”
<http://www.iudergi.com/tr/index.php/psikoloji/article/viewFile/18969/18100>, s:78 (Erişim tarihi:05.05.2014)
- [24] Şener, H.F. ve Bulat, F., “Nanoteknoloji İle Üretilen Akıllı Tekstiller ve Tüketici Beklentilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma”, Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi, Hacettepe Üniversitesi, 2009, s:48-51
- [25] Bayındır,M.,“Akıllı Kumaslar Hayatımızda”, Bilim ve Teknik, Aralık,1-2,2006, Üreyen,M.E.,“Nanoteknoloji ve Tekstil Uygulamaları”,Gemsan Teknik Bülten, Mayıs-Ağustos, 2-7, 2006
- [26] Emek, A., “Teknik Tekstillerinin Dünya Pazarında Türkiye'nin Üretim ve İhraç İmkanları”, T. C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı, Uzmanlık Tezi, Ankara, 2004, s:75
- [27] Horrocks, A.R., Anands, C., “Teknik Tekstiller El Kitabı”, The Textile Institute, Türk Tekstil Vakfı, 2003, p:45
- [28] Uçar, S., Teknik/Akıllı Tekstiller ve Tasarımda Kullanımları, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Yüksek Lisans Tezi, 2006, s:156-169
- [29] <http://www.akustiksesyalitim.com/akustik-duvar-paneli.htm>

- (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [30] <http://domitex.net/tr/?LangTR=isgk9&pr=TTP35/A> (Erişim tarihi:05.05.2013)
- [31] <http://www.catiilazosyon.org> (Erişim tarihi:05.05.2014)
- [32] http://www.butekom.com/docs/kutuphane/Teknik_Tekstil_2011.pdf
(Erişim tarihi:05.05.2013)
- [33] Mcquaid M, “Extreme Textiles- Designing for High Performance”, Smithsonian Cooper-Hewitt National Design Museum, Princeton Architectural Press, New York, 2005
- [34] http://www.nytimes.com/slideshow/2005/04/11/science/20050412_TEXT_SLIDESHOW_2.html (Erişim tarihi:05.05.2014)
- [35] <https://www.tarzmobilya.com/nehir-modern-salon-takimi>
(Erişim tarihi:28.02.2016)
- [36] <http://www.evdose.com/tur/mobilya/mob0025.html> (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [37] www.sehirkedisi.com/mekanlar (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [38] http://www.mmo.org.tr/resimler/dosya_ekler/388bd976685064b_ek.pdf?dergi=535 (Erişim tarihi:05.05.2014)
- [39] Balcı, H., Akıllı(Fonksiyonel) Tekstiller Seçilmiş Kumaşlarda Antibakteriyel Apre ve Performans Özellikleri, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, s:133-136
- [40] <http://www.perdedekorasyon.com/index.php/perde-bilgileri/kendini-kendini-temizleyen-green-guard-perde/> (Erişim tarihi:30.11.2016)
- [41] <https://www.designersguild.com/uk/fabric/designers-guild-essentials/cassano-fabrics/c580> (Erişim tarihi:28.02.2016)
- [42] <http://morfikirler.com/yazi/kendi-kendini-temizleyen-perde-uretildi>
(Erişim tarihi:30.11.2016)
- [43] <http://www.evdose.com/tur/perde/per0097.html> (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [44] www.radicigroup.com (Erişim tarihi:30.11.2016)
- [45] <https://www.designersguild.com/uk/fabric/designers-guild/miami-fabrics/c375>
(Erişim tarihi:28.02.2016)
- [46] <http://www.trtex.com/haberler/453/elvinden-antibakteriyel-ozellikli-sinekkovar-perde> (Erişim tarihi:10.01.2017)
- [47] <http://www.son.tv/haber-179778> (Erişim tarihi:10.01.2017)

- [48] <http://www.tr.all.biz/japon-perde-panel-perde-g47099> (Erişim tarihi:30.11.2016)
- [49] <http://blog.ankarapatent.com/gurultu-onleyen-perde/> (Erişim tarihi:30.11.2016)
- [50] <http://www.akustikkumas.org/> (Erişim tarihi:28.02.2016)
- [51] <http://akustikduvar.com/akustik-kumas/77-akustik> (Erişim tarihi:30.11.2016)
- [52] <http://www.haberler.com/istikbal-den-stres-azaltmaya-yardimci-hali-3956213-haberi> (Erişim tarihi:30.11.2016)
- [53] <http://dekorevim.blogspot.com.tr/2012/07/bellona-hal-modelleri-2012-fashion.html> (Erişim tarihi:28.02.2016)
- [54] <http://hayatbizim.blogcu.com/antibakteriyel-hali-royal-den/5158262> (Erişim tarihi:10.01.2017)
- [55] <http://www.aksam.com.tr/ekonomi/atlas-hali-kendi-kendini-temizleyen-hali-uretmeyi-basardi/haber-180128> (Erişim tarihi:30.11.2016)
- [56] http://marmara.all.biz/alevalmaz-yanmaz-apre-fason-islemleri-g210157#.WHVB_yOLSCQ (Erişim tarihi:10.01.2017)
- [57] <http://www.hurriyet.com.tr/yatak-ve-hali-strese-karsi-21645461> (Erişim tarihi:10.01.2017)
- [58] www.istikbal.com.tr/yatak-ve-baza/yataklar/expert-yataklar/stress-free-yatak (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [59] http://www.dormeo.com.tr/yorgan_ve_battaniyeler/antistatik-karbon-yorgan.html (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [60] <http://www.nevresimburada.com/Medirelax-R1-Stresi-azaltan-medikal-yastik.html> (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [61] www.nishev.com/U5517,103,penelope-kaz-tuyu-yatak-koruyucu-90200-alezler-penelope.html (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [62] <http://www.grupanya.com/tum-turkiye/firsat/viabed-yatak-siltesi-90-190> (Erişim tarihi:05.05.2016)
- [63] http://www.iskuruyorum.com/haber_oku.asp?haber=8939 (Erişim tarihi:05.05.2014)
- [64] <http://www.evimemoda.com/silikon-yorgan> (Erişim tarihi:05.05.2015)
- [65] www.tekniktekstil.com/kursun gecirme zkapitone yorgan (Erişim tarihi:05.05.2016)

- [66] <http://www.goktepe.net/konaklama-isletmeleri-ve-cesitli-kriterlere-gore-siniflandirilmasi.html> (Erişim tarihi:28.02.2016)
- [67] <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14518/turizm-tesislerinin-belgelendirilmesine-ve-niteliklerin-.html> (Erişim tarihi:28.02.2016)
- [68] <http://www.diyadinnet.com/YararliBilgiler-321&Bilgi=otel-%C3%A7e%C5%9Fitleri> (Erişim tarihi:21.01.2017)
- [69] <http://www.goktepe.net/konaklama-isletmelerinin-nitelikleri.html> (Erişim tarihi:01.03.2016)
- [70] <http://www.nedir.com/otel#ixzz4WV8UlvEA> (Erişim tarihi:21.01.2017)
- [71] <http://www.turizmglobal.com/turkiyeden-3-otel-avrupanin-en-iyi-dizayn-otelleri-arasinda/> (Erişim tarihi:25.01.2017)
- [72] <http://www.k-note.com.tr/st-regis-istanbul-gorkemli-art-deco-donemini-modern-bir-bakisla-yorumluyor/>(Erişim tarihi:27.01.2017)
- [73] <http://www.thestregisistanbul.com/tr> (Erişim tarihi:29.01.2017)
- [74] Nihal Suiçmez Almış Arşivi (Erişim tarihi:26.01.2017)

EKLER

Ekteki tüm bilgiler Otel St. Regis İstanbul malzeme ve firma listeleri 2016 kitapçığından alınmıştır.

EK-1A: Otel St. Regis İstanbul'da Kullanılan Döşemelik ve Perdelik Kumaşların Teknik Detayları

				TOP. METRAJ
ACHIEVER 001-PINECONE	5 AD	5,50 m		27,50 m
ASPEN 20-INK	5 AD	5,50 m		27,50 m
SPEEDO 140-RABBIT	5 AD	7,00 m		35,00 m
ACHIEVER 001-PINECONE	20 AD	2,00 m		40,00 m
WINNER 146-PEPPER	5 AD	18,00 m		90,00 m
LINEX 10-ANGORA	5 AD	5,00 m		25,00 m

Collection: LOUNGE
Design: ACHIEVER Colour: 001-Pinec
145cm - 57" wide, 90% Polyester / 10% Cotton
Water repellent
Martindale: 40 000 Rubs
Wyzenbeek: 60 000 Double Rubs (cotton duck)
Passes the USA NFPA 260 Class I (UFAC) & CAL 117/BE & MVSS 302
Passes the BS 5852 source 0

Collection: ASPEN
Colour: 20-Ink
147cm - 57 1/2" wide, 50% Viscose / 49% Cotton
Martindale: 150 000 Rubs
Wyzenbeek: 200 000 Double Rubs (cotton duck)
Passes the USA NFPA 260 Class I (UFAC) & CAL 117/BE & MVSS 302
Passes the BS 5852 source 0

Collection: LOUNGE
Design: SPEEDO Colour: 140-Rabbit
150cm - 59" wide, 84% Polyester / 16% Cotton
Water repellent
Martindale: 40 000 Rubs
Wyzenbeek: 40 000 Double Rubs (cotton duck)
Passes the USA NFPA 260 Class I (UFAC) & CAL 117/BE & MVSS 302
Passes the BS 5852 source 0

Collection: LOUNGE
Design: ACHIEVER Colour: 001-Pinec
145cm - 57" wide, 90% Polyester / 10% Cotton
Water repellent
Martindale: 40 000 Rubs
Wyzenbeek: 60 000 Double Rubs (cotton duck)
Passes the USA NFPA 260 Class I (UFAC) & CAL 117/BE & MVSS 302
Passes the BS 5852 source 0

Blockbuster Collection

Design Name	Blockbuster Collection
Number of Colourways	38
Width	300 cm or 118"
Repeat Vertical	plain
Repeat Horizontal	plain
Weight	250gsm
Composition	100% polyester inherent FR
Light Opacity Spectrophotometer PE Lambda 900	96%

 Green conscious Oko-Tex 100

Applications

Cleaning Instructions

 Fire Retardant	Permanent / Inherent	
IMO A 471 International Maritime Organisation	Pass	0038/12
EN 13773 European Standard	Class 1	
NF P 92 503-507 French Standard	M1	
DIN 4102-1 German Standard	B1	
BS 5867 Part 2 type B & C British Standard	Complies	
VFPA 701 #1 - 2010 American Standard	Pass	

 Pilling ISO 12945-2 4

 Rub Fastness ISO 105-X12 dry 4-5
wet 4-5

 Colour Fastness to light ISO 05-B02 5
(up to 150 hrs)

 Colour Fastness to water ISO 105-E01 5

 Dimensional stability ISO 3759 warp stable
weft stable

note: colour may vary from one batch to another. if an exact match is required, please request a stock cutting

Blackout : FR-ONE/BLOCKBUSTER 20-GARGOYLE

Design: Offa **Colour: 17-Limestone**

 Fire Retardant	Permanent / Inherent FR	Applications	
IMO A 471	Int. Maritime Organization Pass	Width	316 cm or 124 1/8" - zinc band
EN 13773	European standard Class 1	Weight	43 g/m ²
NF P 92 503-507	French std. M1	Repeat Vertical	plain
DIN 4102-1	German std. B1	Repeat Horizontal	plain
BS 5867 Part 2 type B & C	British std. Complies	Composition	100% polyester inherent FR
NFPA 701 #1 - 2010	American std. Pass	Cleaning instructions	

Colour may vary from one batch to another
if an exact match is required, please request a stock cutting

www.fr-one.com **Öko-tex approved**

TÜI : FR-ONE/OFFA 17-LIMESTONE

EK-1B: Otel St. Regis İstanbul'da Kullanılan Deri Kumaşların Teknik Detayları

GENEL TEKNİK BİLGİ / GENERAL TECHNICAL INFORMATION

Bu katalogtaki ürünler aşağıda belirtilen uluslararası teknik standartlara göre üretilmektedir. Üretimimizin teknik uygunluğu Sesa Deri laboratuvarımızda periyodik olarak kontrol edilmektedir. Ürünlerimizin hiç birinde insana veya çevreye zararlı maddeler bulunmamaktadır. Yasaklanmış olan azo-boyaalar, krom VI, formaldehit, pentaklorofenol vb. maddeler yasal limitler dahilindedir. ISO 9001:2000 kalite belgesinin yanı sıra, Sesa Deri sektöründe ilk ISO/TS 16949:2002 kalite sertifikasına sahip olmasıyla bir ilke imza atmıştır. Post-modern teknolojiyle üretilen derilerimiz için kesim ve dikim hizmeti de verilmektedir.

The products in this catalogue produced by Sesa Leather are in accordance to the International Standards of which some are listed below. Every production batch is tested by our laboratory according these specifications. Our products do not contain any material which are harmful to the Health and Environment. Azo-dyes, pentachlorophenol, hexavalent chromium, formaldehyde....etc. contents are in the legal limits. Apart from ISO 9001:2000 certificate, Sesa Leather is proud of holding the first ISO/TS 16949:2002 quality certificate in its country in leather industry. Cutting and CMT services are also available upon request.

TESTLER TESTS	ULUSLARARASI STANDART KODLARI INT. STANDARTS	OLMASI GEREKEN TEST NETİCELERİ RESULTS
Işık hızlığı Light fastness	EN ISO 105-B02	72 saat sonucunda mavi skala 5 72h. Exposition val. 5 blue scale
Renk hızlığı Colour fastness		
Yağ sürütme Wet rub	EN ISO 11640	200 sürütme gri skala 4/5 200 cycles val. 4/5 grey scale
Kuru sürütme Dry rub	EN ISO 11640	1000 sürütme gri skala 4/5 1000 cycles val. 4/5 grey scale
Ter hızlığı Perspiration	EN ISO 11640	100 sürütme gri skala 4/5 100 cycles val. 4/5 grey scale
Kopma hızlığı Tear strength	EN ISO 3377-1	≥ 20 N
Çekme hızlığı Tensile strength	DIN 53328	≥ 20 N
Esnetme hızlığı Flexometer	DIN 53351	50000 esnetmeden sonra finisajda hasar yok After 50000 cycles no finish damage
Finisaj bağlanması Adhesion of finishing	ISO 11644	2,5 N / cm fazlası ≥ 2,5 N / cm

TEMİZLEME VE BAKIM / CARE AND MAINTENANCE

Ürünlerimiz özel koruyuculu finisaj sayesinde kolay temizlenebilir. Lütfen ürünlerimizi direkt güneş ışığı veya aşırı sıcaklığa maruz bırakmayınız. Normal temizliği kuru ve yumuşak bir bezle yapınız. Oluşan lekeleri nemli bir bez (içerisine bir miktar yumuşatıcı, nötral sabun veya temizleme süngü katabilir) ile silebilirsiniz. Asla solvent, leke çıkarıcı, ayakkabı boyası vb. maddeler kullanılmamalıdır. Yeni bir temizleme maddesi denenirken ürünün önce göz önünde olmayan kısımlarında uygulanmalıdır.

Our products are easy cleanable due to special finish. Please do not expose our products to direct sun light or excessive heat. Dust with a soft and dry cloth for regular cleaning. Stains can be treated by a wet cloth in which some amount of cleansing milk, neutral soap or softener materials can be added. Never use abrasive or aggressive products like solvents, stain removers, shoe cleanings...etc. Please apply first in the hidden areas when the new cleaning product is used.

CLEANING INSTRUCTION / KULLANIM TALİMATI

AZO-DYES, HEAVY METALS, PESTICIDES, PCP/TeCP, FORMALDEHYDE, PCB ARE WITHIN ALLOWABLE LIMITS IN

PRODUCTS DUE TO EKO-TEX STANDART 100.

IN CASE OF COFFEE, TEA, ETC SPILLS: Use an absorbent cloth or piece of paper. Do not rub! Allow the stain to be absorbed until it is removed from the material surface. Rub very gently with a tissue paper applying gentle circular movements to remove any remaining humidity.

OIL STAINS: Use a soapy cotton cloth and gently rub the stain with circular movements. After this application use a clean, humid, cotton cloth to wipe off the area and dry the surface.

IN CASE OF DUST: To remove dust, it is advisable to use a vacuum cleaner or a soft brush. Protect from direct sunlight. Do not clean with bleach.

AZO-BOYALARI, AĞIR METALLER, PESTİSİTLER, PCP/TeCP, FORMALDEHİT, PCB, ÖKO-TEX STANDART 100'ÜN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDEDİR.

KAHVE, ÇAY,VB.SIVI DÖKÜLMELERİ HALİNDE: Emiciliği yüksek olan bir bez veya kağıt kullanılmalıdır.Hemen silinmemeli, lekenin bez veya kağıt tarafından emilmesi sağlanmalıdır. Kalan nem, yumuşak bir bez ile dairesel hareketlerle hafifçe silinmelidir.

YAĞ LEKELERİ: Yüzey, sabunlu pamuk bez ile hafifçe silindikten sonra, temiz nemli bez ile bir kez daha silinmeli ve kurulanmalıdır.

TOZLANMASI HALİNDE: Yüzeydeki toz,vakumlu temizleme aleti veya yumuşak başlıklı fırça yardımıyla temizlenmelidir.

Direk güneş ışığından korunmalıdır. Ağartıcı ile temizlenmesi sakıncalıdır.

Valid for all colors. (Red colors may have less color fastness to rubbing)

Bütün renkler için geçerlidir. (Kırmızı renklere sürtünme renk haslığı daha düşük olabilir)

EK-1C: Otel St. Regis İstanbul'da Kullanılan Halı Teknik Detayları

SUITE CARPETS TECHNICAL SPECIFICATIONS

Construction Type : Tufting
Construction Fabric: 100% Polyester Fabric
Yarn Content : 50% viscose , 50% wool
Yarn No : Viscose Nm 30x10 ply , Wool 2nm
Tuft Density : 137.600 Stitches/m2
Pile Weight : 3200 gr/sqm
Total Carpet Weight: 3900 gr/sqm
Pile Height : 11 mm
Total carpet Height : 13mm
Primary Backing : 100 % Cotton Undercoat
Secondary Backing : 100% Cotton Fabric and Natural Latex
Light Fastness : 5-6

EK-1D: Otel St. Regis İstanbul'da Kullanılan Tekstil Tabanlı Duvar Kağıtları Teknik Detayları

Vinil için Teknik Bilgiler

Açıklama

Vescom vinil duvar kağıtları, dokuma pamuk arka kaplama ya da polyester/viskoz arka kaplama üzerine su-bazlı mürekkeplerle boyanmış vinil kaplama tabakasından oluşmakta olup uzun ömürlü, rengi solmaz, yıkanabilir, çizilmeye, aşınmaya ve lekelenmeye karşı dirençlidir. Dezenfekte edilebilmekte olup, bakteri ve yangına dirençlidir.

Teknik Özellikler*:

Genişlik

Yaklaşık 130 cm (50/51 – 51/52 inç)

Teknik Değerler*

Sağlamlık

Tüm 7 grup, ISO 105'e göre test edilmiştir
(1 = çok kötü, 8 = mükemmel)

Kalite Grubu	A	B	C	D
Ağırlık: (gr/m ²)				
toplam	350	370	460	550
kumaş	50	50	50	50
vinil	300	300	410	500
pvf (tedlar)	-	20	-	-
Kalınlık(mm) ca:	0.55	0.55	0.75	1.00
Rulo uzunluğu(m ¹):	50	50	25	25
Yapıştırıcı:	V.1000	V.2000	V.2000	V.2000

Kimyasal Direnç

Vinil duvar kağıtları, sert olanlar hariç olmak üzere, çoğu ev kimyasalına karşı dirençlidir. Vinil+Tedlar sert kimyasallara karşı dirençlidir.

Yangın Sınıflandırma

Avrupa: SBI-test raporu (EN 13823) vardır.

Uygulama

İmalatçının talimatlarına uygun olarak.

Yapıştırıcı

Sadece Vescom yapıştırıcıları kullanın.

Vinil duvar kağıtları için V. 1000;

Tekstil duvar kağıtları ve ağır vinil duvar kağıdı için V. 2000;

Emici olmayan duvarlar üzerinde tekstil duvar kağıtları ve ağır vinil duvar kağıdı için V. 3000.

Bakım

Nemli bir bez genellikle yeterli olmaktadır. Eğer gerekiyorsa, bir fırça ve Vescom Temizleyici kullanılabilir. Temizleme önerileri talep edilmesi halinde verilebilir.

* Başka bir şekilde belirtilmedikçe, verilen bilgiler ortalama değerlere (+/- 5 %) dayanmaktadır.

Bu rapordaki teknik bilgiler ve diğer bilgiler, bu raporun basım tarihinden itibaren geçerli olup, yeni bir rapor yayımlanana kadar uygulamada kalacaktır.

Vescom duvarlara yapıştırılır

Lloyd's
Register

mca

EC TİPİ İNCELEME (MODÜL B) SERTİFİKASI

İşbu belge ile,

Ticari Taşımacılık (Deniz Ekipmanları) Yönetmeliği S.I. 1999 No. 1957 şartlarına tabi olarak "onaylanmış kuruluş" olarak belirtilen LLOYD'S REGISTER VERIFICATION LIMITED (LRV) aşağıda belirtilen ekipmanlar için ilgili kabul prosedürlerini üstlenmiş olup, bu ekipmanlar, işbu belgeye eklenmiş Tasarım Değerlendirme Belgesi'nin şartlarına tabi olarak 98/85/EC, 2001/53/EC, 2002/75/EC ve 2002/84/EC Komisyon Direktifleri ile düzenlenmiş olan 96/98/EC Deniz Ekipman Direktifi (MED) gerekli yangın korunma gereklilikleri ile uyumlu olduğu görülmüştür.

Üretici:	Vescom BV
Adres:	St. Jozefstraat 20 5750 AB Deurne Hollanda
Ek A1 Maddesi	A.1/3.18 – DÜŞÜK ALEV YAYILIM KARAKTERİSTİKLERİNE SAHİP YÜZEY MALZEMELERİ VE YÜZEY KAPLAMA: (a) Dekoratif Kaplama
Ürün Tipi	DÜŞÜK ALEV YAYILIM KARAKTERİSTİĞİNE SAHİP, AŞIRI MİKTARDA DUMAN VEYA TOKSİK YANMA ÜRÜNLERİ ÜRETMEYEN MALZEMELER
Ürün Tanımı	Ateşe Karşı Dirençli Malzeme – Tipi: "Vescom Kumaş Arkalıklı Vinil Duvar Kağıdı"
Belirlenmiş Standart	IMO Yangın Test Prosedürleri Kanunu, Ek 1, Bölüm 5 ve Ek 2

Ekteki Tasarım Değerlendirme Belgesi (Çizelge), bu sertifikanın parçasını oluşturur.
Bu sertifika, ekteki çizelgeyle uyumlu olunması ve ekipmanların kullanımda olması kılması şartıyla, iptal edilmedikçe ya da yürürlükten kaldırılmadıkça geçerli olmaya devam edecektir.

Düzenleme Tarihi:	14 Ocak 2004	Geçerlilik Tarihi: 13 Ocak 2009
Sertifika No:	MED 0450050	İmza: -imza-
Sayfa No:	½	Adı, Soyadı: J.D. Burr Lloyd Tescil Doğrulama nam ve hesabına LRV EX Ayırt Edici No. 0038

Not:

İşbu sertifika, numunenin test edilmesinden sonra, değiştirilen ya da modifiye edilen ekipmanlar, tasarımlar ya da üretimler olması durumunda geçerliliğini kaybedecektir. İmalatçının, geçerli bir Sertifika sahibi olabilmesi için, ekipman üzerinde yapılan her türlü modifikasyonu ya da değişikliği, sertifika üzerinde yazılı olan onaylanmış kuruluşa bildirmesi gerekmektedir.

Lloyd
Register

Lloyd Register Verification Limited
71 Fenchurch Street, London, EC3M 4BS
Telefon: 020 7423 2940 Faks: 020 7397 4246
E-posta: dog-stat@lr.org

Sayfa: 2/2
Belge No:
MED 0450050
Düzenleme: 1

TASARIM DEĞERLENDİRME BELGESİ

Tarih: 14 Ocak 2004 İleride yapılacak tüm yazışmalarda bu referansı belirtin:
MSG/STAT/DCG/FITA/BM

EC TİPİ İNCELEME (MODÜL B) SERTİFİKA No. MED 0450050 EKİ

Aşağıda belirtilen belgelerin, Avrupa Ekonomik Topluluğu Alanında Tescil Edilmiş Ticari Gemilerde kullanılmak üzere, Deniz Ekipmanları EC Tipi İnceleme için Uluslararası Konvansiyon ve Avrupa Birliği Mevzuat gereklilikleri ile ilgili olarak uyumluluğu değerlendirilmiştir.

Bu Tasarım Değerlendirme Belgesi (çizelge), Sertifikanın bir parçasını oluşturmaktadır.

KABUL DOKÜMANTASYONU

British Textile Technology Group (BTIG), Wira Testing Centre (BCTC Camraso), Leeds, Birleşik Krallık, Test Rapor No: JCJ/210/14/04, tarih 29 Mayıs 2003.

SERTİFİKASYON KOŞULLARI

1. Yanmayan substratlara uygulanmıştır.
2. Sistemin içeriği: 'Vescom 3000 yapıştırıcı' kullanılarak uygulanmış kumaş arkalı vinil son kat (nominal ağırlık 350 g/m²).
3. IMO Yangın Test Prosedürleri Kanunu, Ek 2, Bölüm 2.2.'de beyan edildiği üzere, duman ve toksisite kriterleri, toplam ısı yayılımı (Q_t) ve pik ısı yayılımının (q_p) karşılanması ile sağlanmıştır.
4. Bahsi geçen ekipmanın üretim kalemleri, kabul edilmiş Üretim Kalite Güvence Sistemi (Modül D), Ürün Kalite Güvence Sistemi (Modül E) ya da Ürün Doğrulama Prosesi (Modül F)'ye uygun olarak üretilmektedir. İşaret, bir uygunluk değerlendirme modülü yapılmayana kadar ürüne yerleştirilmeyecektir.

ÜRETİM YERİ

Vescom BV
St. Jozefstraat 20
5750 AB Deurne
Hollanda

-imza-
Capt. J. D. Burr
Baş Araştırmacı
Lloyd' Tescil Doğrulama Nam ve Hesabına
LRV EX Ayrıt Edici No. 0038

VESCOM

SBI – testinin açıklaması

Vinil ve tekstil duvar kağıtlarının (ve diğer bina malzemelerinin) yangına karşı reaksiyonlarının test edilebilmesi için, çok sayıda test kullanılmaktadır.

Her bir ülkenin kendi testi bulunmaktadır ve her biri malzemelerin farklı bir yönünü ele alıp ölçmektedir. Bu yüzden, eldeki bir sonuç diğer sonuçlar üzerinde tahmin yürütme için kullanılamamaktadır.

Belli bir süre önce, Avrupa Komisyonu tüm ulusal testlerin yerini alacak tek bir Avrupa standardı için artık zamanın geldiğini belirtmişti.

Şu anki test, ileriki zamanlarda ayrıntılı bir şekilde açıklanacaktır.

Bu testin avantajları, testin sonuçlarının tüm Avrupa’da kullanılabilmesidir. Böylece test için yapılacak masrafların tek seferde yapılması sağlanacaktır.

Burada, ayrıca rekabet içinde olan test enstitülerinin olduğunu da belirtmek gerekiyor. Bu da fiyatlara olumlu bir şekilde yansıtacaktır.

Bununla ilgili olarak, elbette dezavantajlar da vardır:

Bu yeni test ortalama bir endüstri laboratuvarı için çok karmaşıktır. Bu nedenle, kalite güvence ve oryantasyon testlerinin resmi bir test enstitüsü tarafından yapılmasının gerekliliğidir. Bu da nispeten masraflı bir uygulamadır.

M1 (Fransa), 0, 1 Sınıfı (İngiltere) ve B2 (Almanya) gibi eski sınıflandırmalar artık uygulanmamaktadır.

Bunların yerine günümüzde A1 (tamamen yanmaz)’den F’ye (test edilmemiş malzemelere verilen en düşük sınıflandırma) kadar değişen “euroclasses” kullanılmaktadır.

Bununla birlikte, her bir ülke inşaat malzemelerinin kullanımına bağlı olmak üzere, kendi taleplerini oluşturabilirler.

Örneğin; euroclass “C” bir ülkedeki proje uygulamaları için geçerli olabilir, bununla beraber başka bir ülke de “B” sınıfını tercih edebilir.

Daha önceki testlerden öğrendiğimiz kadarıyla, “arkası tekstil olan vinil” olan birçok duvar kağıdı “C” olarak sınıflandırılır. Bununla beraber, kağıt bazlı bir duvar kağıdı çok kolayca “B” sınıfını alabilmektedir.

(Kağıt bazlıdan kasıt, ev uygulamaları için kullanılan duvar kağıtlarıdır)

Bazı tekstil duvar kağıtlarımız test edilmiş olup, “C” olarak sınıflandırılmıştır.

Bu aşamada, bu yeni sınıflandırmanın sonuçlarının nasıl olacağını görebilmek pek mümkün gözükmemektedir.

Şu anda, “B” sınıfını alacak vinil duvar kağıtlarını geliştirmekteyiz.

Deurne, 28 Nisan 2008.

Ron Verlouw

Ar-Ge, Vescom B.V.

TESCİL SERTİFİKASI

İşbu belge ile

Vescom BV
Deurne, Hollanda'nın

Kalite Yönetim Sistemi

Lloyd Kalite Güvence Sicili tarafından aşağıdaki Kalite Yönetim Sistem Standartlarına göre kabul edilmiştir:

NEN-EN-ISO 9001:2000

Bu Kalite Yönetim Sistemi aşağıdaki hususlara yöneliktir:

Yüksek kaliteli vinil ve tekstil duvar kağıtları ve döşeme tasarımı ve üretimi

Onay

Sertifika No: 930638

Orijinal Tescil Tarihi :10 Mayıs 1993

Mevcut Sertifika :29 Ocak 2007

Sertifika Geçerlilik Tarihi :28 Şubat 2010

-imza-

Düzenleyen: LRQA (Rotterdam)

Bu belge arkadaki hükümlere tabidir
Bu onay, şirketin gerekli standartlara göre sistemini devam ettirmesine bağlı olup, şirket LRQA tarafından denetlenecektir.

TESCİL SERTİFİKASI

İşbu belge ile

Vescom BV
Deurne, Hollanda'nın

Çevre Yönetim Sistemi

Lloyd Kalite Güvence Sicili tarafından aşağıdaki çevre yönetim sistem standartlarına göre kabul edilmiştir

ISO 14001:2004

Bu Çevre Yönetim Sistemi aşağıdaki hususlara yöneliktir:

Yüksek kaliteli vinil ve tekstil duvar kağıtları ve döşeme tasarımı ve üretimi

Onay		
Sertifika No: 654700	Orijinal Tescil Tarihi	:22 Ocak 2001
	Mevcut Sertifika	:26 Nisan 2006
	Sertifika Geçerlilik Tarihi	:28 Şubat 2010

-imza-
Düzenleyen: LRQA (Rotterdam)

SCCM

Bu belge arkadaki hükümlere tabidir

Bu onay, şirketin gerekli standartlara göre sistemini devam ettirmesine bağlı olup, şirket LRQA tarafından denetlenecektir.

ÖZGEÇMİŞ

Eğitim	<p>Yüksek Lisans: Maltepe Üniversitesi, İstanbul</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Fen Bilimleri Enstitü▪ İç Mimarlık Ana Bilim Dalı <p>Lisans: Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2003</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Güzel Sanatlar Fakültesi▪ Tekstil Ana Sanat Dalı <p>Önlisans: Uludağ Üniversitesi, Bursa, 1998</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu▪ Tekstil Teknolojisi <p>Sertifika: Özyeğin Üniversitesi, İstanbul, 2013-2014</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Goldman Sachs 10.000 Kadın Girişimci Türkiye Programı
İş Deneyimi	<p>SUI İç Mekan Tekstilleri, İstanbul, (2012 – 2016) Ürün Yöneticisi - Firma Sahibi</p> <p>AYDIN Tekstil, İstanbul, (2007 – 2011) Ürün ve Görsel Tasarım Yöneticisi</p> <p>BAYDEMİRLER Tekstil, İstanbul, (2004 – 2007) Ürün ve Görsel Tasarım Sorumlusu</p> <p>Persan Home Studio, İstanbul, (2003 – 2004) Desen Tasarımcısı</p>
Stajlar	<p>Popline Tekstil, İstanbul, 2002</p> <p>Pisa(Kom) Tekstil, İstanbul, 2001</p> <p>Penta Tekstil, Bursa, 2001</p> <p>Sönmez ASF(Low Profil) Tekstil, Bursa, 1998</p> <p>Çeçen Tekstil , Bursa, 1997</p>
E-Posta	nihalsuicmez@gmail.com